

Tampereen toiminnan ja talouden katsaus 08/2025

SISÄLLYS

	ESIPUHE.....	4
---	---------------------	----------

KAUPUNGIN TOIMINTA JA TALOUS.....	8
--	----------

Kaupungin tuloslaskelma.....	8
Verotulot.....	13
Valtionosuudet.....	15
Henkilöstö.....	17
Hankinnat.....	21
Rahoituslaskelma.....	23
Investoinnit.....	26
Tase.....	29

	KONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS.....	32
---	--	-----------

Konsernivälitilinpäätös.....	32
Konsernituloslaskelma.....	34
Konsernin rahoituslaskelma.....	37
Konsernitase.....	41

TALOUSARVION TOTEUMAVERTAILU45

Olennaiset poikkeamat talousarvioon.....46

Talousarvion toiminnan tavoitteiden toteutuminen.....52

SIVISTYSPALVELUJEN PALVELUALUE61

Kasvatus- ja opetuslautakunta61

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta.....64

ELINVOIMAN PALVELUALUE67

Elinvoima- ja osaamislautakunta.....67

Asunto- ja kiinteistölautakunta.....72

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN PALVELUALUE76

Yhdyskuntalautakunta.....76

Joukkoliikennelautakunta.....81

KONSERNIHALLINTO83

Yhteiset erät.....86

KIRISTYNYT TALOUSTILANNE KOROSTAA TASAPAINOTTAMISEN TARVETTA

Elokuun toteuman perusteella laadittu tilinpäätösennusteen tulos on 55,8 milj. euroa alijäämäinen, mikä on 32,7 milj. euroa budjetoitua heikompi. Tilannetta selittää erityisesti verotulojen heikko kehitys ja budjetoitujen pysyvien vastaavien myyntivoittojen siirtyminen vuodelle 2026. Myös työttömyysetuuksien suunniteltua suurempi kasvu on huolestuttavaa. Valtionosuuksiin osoitettu TE-uudistuksen rahoitus ei riitä kattamaan laajentuneiden työvoimapalvelujen ja työttömyysturvaetuuksien aiheuttamaa kustannusten kasvua. Tulosennuste ilman satunnaisia eriä on 24,1 milj. euroa edellisvuotta heikompi, vaikka kuluvan vuoden ennuste sisältää pysyvien vastaavien kertaluonteisia myyntivoittoja noin 68 milj. euroa.

Nettoinvestointeja on kertymässä ennusteen mukaan 242,0 milj. euroa, mikä alittaa muutetun talousarvion 52,4 milj. eurolla. Vuosikate-ennuste on 81,4 milj. euroa, joka kattaa investoinneista vain 34 prosenttia. Tämä tarkoittaa, että kaupungin velkaantuminen jatkuu. Kaupungin lainamääräennuste on 1 038,3 milj. euroa (3 940 euroa / asukas) sen arvioidaan kasvavan kuluvana vuonna noin 94,7 milj. eurolla.

Valtiovarainministeriön (VM) 22.9.2025 julkaiseman taloudellisen katsauksen ja kuntatalousohjelman mukaan kansantalouden kasvu tulevina vuosina on vaimeaa. Se hidastaa kuntien verotulojen kehitystä erityisesti kuluvana vuonna. Lisäksi kuntien tuloja leikkaavat myös valtionosuuksiin kohdistetut vähennykset. Kuntien menopaineita kasvattavat muun muassa julkisen sektorin palkankorotukset, kuntien kasvaneet rahoitusvastuut työttömyysetuuksista sekä tuntuvat investointitarpeet. Kuntaliiton syyskuussa 2025 julkaisemassa talousbarometrissa kuntien talousjohtajat arvioivat talouden liikkumavaran kapenevan merkittävästi seuraavien 10 vuoden aikana.

Valtiovarainministeriön laatiman kuntakohtaisen painelaskelman mukaan Tampereen taloustilanteeseen ei ole luvassa helpotusta lähivuosina, vaan myös tulevien vuosien näkymät ovat alijäämäiset. Tampereen kaupungin talous on notkahtanut vuonna 2025 odotettuakin enemmän. Verotulojen ja työllisyystilanteen heikko kehitys ja työttömyysetuuksien kasvu ovat synkentäneet talousnäkymiä.

Kiristynyt taloustilanne, rakenteellinen tulojen ja menojen epätasapaino sekä palvelutarpeiden kasvu ja palkkaratkaisun kustannusvaikutus edellyttävät talouden tasapainottamisen sitkeää jatkamista myös tulevina vuosina kaupunginvaltuuston 17.2.2025 linjaamien periaatteiden mukaisesti.

TUNNUSLUKUTAULUKKO

Tunnusluvut	Tot 1-8 / 2025	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	TP Enn 2025
Toimintakate, milj. €	-432,4	-651,2	-713,3	-704,7	-715,5
Nettomenojen kasvu, %	1,7	12,4	9,5	8,2	9,9
Vuosikate, milj. €	95,6	109,0	95,1	111,6	81,4
Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset, %	106,2	77,5	70,6	82,8	59,3
Tulos, milj. €	5,6	172,6	-39,6	-23,1	-55,8
Toiminnan ja investointien rahavirta, 5 vuotta (milj. €)	38,4	44,7	-33,0	-84,5	-55,8
Investoinnit (netto), milj. €	-152,4	-310,7	-225,0	-294,4	-242,0
Investointien tulorahoitus, %	62,7	35,1	42,3	37,9	33,6
Lainat, milj. €	1 047,4	943,6	1 043,2	1 043,2	1 038,3
Lainat, € / asukas	4 015	3 627	3 966	3 966	3 948
Verorahoituksen kasvu, %	6,5	5,9	6,8	7,8	4,9
Asukasmäärä	260 874	260 180	263 000	263 000	263 000

Heikko työllisyystilanne jatkuu

Tampereen työllisyystilanne on jatkanut heikentymistä edellisen vuoden aikana. Tampereen työttömyysaste oli elokuussa 13,7 prosenttia ja vuoden aikana työttömyysaste on kasvanut prosenttiyksikön verran. Koko vuoden aikana työttömyysasteen trendi on ollut nouseva ja korkeimmillaan työttömyysaste oli heinäkuussa 14,8 prosenttia. Työttömien työnhakijoiden määrä on myös kasvanut tasaisesti. Elokussa työttömänä työnhakijana oli 18 136 tamperelaista. Vuoden takaiseen tilanteeseen verrattuna työttömiä työnhakijoita on nyt 1 888 henkilöä enemmän.

Työttömien työnhakijoiden määrät ovat kasvaneet melko tasaisesti niin nuorten, yli 50-vuotiaiden, ulkomaalaisten kuin pitkäaikaistyöttömien keskuudessa. Elokussa työttömänä työnhakijana oli 2 460 alle 25-vuotiaista, 4 673 yli 50-vuotiaista, 2 489 ulkomaalaista ja 7 034 pitkäaikaistyötöntä. Pienintä kasvu on ollut vuoden takaiseen tilanteeseen verrattuna alle 25-vuotiaissa (+8 %) ja suurinta pitkäaikaistyöttömissä (+32 %).

Heikentyneet suhdannenäkymät heijastuvat erityisesti avointen työpaikkojen määrään. Uusien avointen työpaikkojen määrä on ollut hyvin matalalla tasolla edellisen 12 kuukauden aikana. Elokussa uusia avoimia työpaikkoja ilmoitettiin 1 945, mikä on kuitenkin 208 työpaikkaa enemmän kuin vuosi sitten elokuussa.

Väestönkasvu piristyi elokuussa

Tampereen kasvu on ollut viime vuosina korkealla tasolla. Vuonna 2023 Tampereen väestö kasvoi ennätysellisesti yli 6 000 asukkaalla. Kuluvan vuoden väestönkasvu on ollut aiempia vuosia maltillisempaa. Elokuun tilanteessa väestönkasvu kuitenkin piristyi ja kasvu kohosi noin 2400 asukkaaseen, ollen vuoden 2021 saman ajanjakson tasolla. Kuluvan vuoden kasvu on perustunut muuttovoittoon, sillä luonnollinen väestönkasvu kääntyi negatiiviseksi elokuun tilanteessa.

Elokuun tilanteessa kuutoskaupungeista eniten ovat kasvaneet Helsinki, Espoo ja Turku. Ainoastaan Helsingissä väestönkasvu ylitti viime vuoden kuukausikohtaisen kasvun määrän.

Kohti uutta strategiaa

Elämme aikaa, jota leimaavat taloudelliset haasteet, epävarmuus ja muutoksen nopeus. Näistä olosuhteista huolimatta Tampere ei ole pysähtynyt – päinvastoin, olemme jatkaneet rohkeasti kehittämistä ja uudistumista. Kaupunki katsoo tulevaan luottavaisesti, etsien ratkaisuja ja mahdollisuuksia yhdessä asukkaiden, henkilöstön ja sidosryhmien kanssa.

Kaupunkilaisten hyvinvoinnin edistäminen on tekemisemme ytimessä. Tämä näkyy muun muassa panostuksina lasten ja nuorten arjen turvallisuuteen, osallisuuteen ja oppimisen edellytyksiin. Vuoden 2025 aikana on saavutettu useita onnistumisia: perusopetuksen 1.–9.-luokkalaisten koulupäivän aikainen koettu hyvinvointi on parantunut ja nuorten päihteiden käyttö on vähentynyt edelliseen vuoteen verrattuna. Tampereen kansainvälisen koulupolun mahdollisuuksia vie eteenpäin suomen- ja englanninkielinen lukiolinjan onnistunut käynnistyminen Pyynikin lukiossa. Negatiivista kehitystä on sen sijaan tapahtunut oppimistuloksissa, jotka ovat heikentyneet erityisesti lukutaidon ja matematiikan osalta. Myöskään kiusaamisen ja yksinäisyyden kokemukset eivät ole toivotusti vähentyneet. Näihin haasteisiin vastaamiseksi tarvitsemme useiden eri toimijoiden yhteistyötä.

Osaaminen ja uudistuminen ovat kaupungin menestyksen kulmakiviä. Tampereen elinvoiman edellytyksiä on vahvistettu TE-uudistusta seuranneella yritys- ja työnantajapalvelujen kokonaisuuden kehittämistyöllä. Osaamisen kehittämistä, investointien varmistamista ja teollisuuden uudistumista tuetaan muun muassa käynnissä olevan siruohjelman toimenpiteillä.

Kestävän liikkumisen mahdollisuuksien näkökulmasta onnistumisena voi pitää joukkoliikenteen matkustajamäärän 4,3 %:n kasvua. Kestävää yhdyskuntarakennetta ja sujuvaa arkea edistää osaltaan se, että jo 89 % asemakaavoitetusta asuinkerrosalasta sijoittuu joukkoliikennevyöhykkeille ja aluekeskuksiin. Asumisen yhdenvertaisuutta tuetaan muun muassa kohtuuhintaisella asuntotuotannolla, jossa arvioidaan saavutettavan tavoiteltu 716 asuntoa vuoden loppuun mennessä.

Digitaalisten palveluiden ja asiointikanavien kehittäminen on ollut yksi kaupungin strategisista painopisteistä. Tällä hetkellä 51 % kaupungin palveluista on käytettävissä verkossa, ja digitaalisten ratkaisujen kehittäminen jatkuu määrätietoisesti. Samoin jatkuu kaupungin eri palveluihin liittyvän asiakaskokemuksen kehittäminen – elokuun tilanteessa kaupungin asiakkaista 55 % kokee, että palvelu ylittää odotukset. Tulosta voi pitää hyvänä, mutta voimme saavuttaa vielä enemmän.

Syksyn aikana viimeistellään Tampereen uusi kaupunkistrategia. Strategia perustuu keväällä valmistuneeseen Ilmari Nurmisen pormestariohjelmaan. Uusi strategia tuodaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi marraskuussa yhdessä vuoden 2026 talousarvion kanssa. Strategiaa on valmisteltu laajassa yhteistyössä kuntalaisten, henkilöstön ja sidosryhmien kanssa.

KAUPUNGIN TULOSLASKELMA

Milj. euroa	Tot. 2025 1-8	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	TP 2025 Enn.	TP Enn 25 / Muutettu TA 25
Toimintatulot						
Myyntitulot	86,1	101,3	126,1	128,9	127,5	-1,4
Maksutulot	23,7	51,2	39,7	40,6	38,6	-2,0
Tuet ja avustukset	16,1	33,4	25,8	26,4	27,3	0,9
Vuokratulot	73,4	112,8	113,3	111,7	110,1	-1,6
Muut toimintatulot	64,0	23,5	76,2	88,5	75,5	-13,0
Tulot yhteensä	263,3	322,2	381,1	396,1	379,0	-17,1
Valmistus omaan käyttöön	0,4	0,4	0,1	0,5	0,5	0,0
Toimintamenot						
Henkilöstömenot	-316,4	-453,2	-487,7	-484,8	-482,2	2,6
Palkat ja palkkiot	-256,3	-367,3	-396,6	-393,4	-391,1	2,3
Henkilösivukulut	-60,1	-85,9	-91,1	-91,4	-91,1	0,3
Eläkekulut	-52,1	-75,8	-79,9	-79,1	-78,9	0,2
Muut henkilösivukulut	-8,1	-10,1	-11,2	-12,3	-12,2	0,1
Palvelujen ostot	-234,7	-329,8	-380,3	-389,9	-381,1	8,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14,6	-27,1	-24,2	-26,4	-25,2	1,2
Avustukset	-62,6	-62,0	-97,0	-96,7	-101,3	-4,6
Vuokramenot	-65,4	-95,1	-100,7	-99,4	-100,2	-0,9
Muut toimintamenot	-2,3	-6,5	-4,6	-4,1	-5,0	-0,9
Menot yhteensä	-696,1	-973,7	-1 094,5	-1 101,3	-1 095,0	6,3

Milj. euroa	Tot. 2025 1-8	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	TP 2025 Enn.	TP Enn 25 / Muutettu TA 25
Toimintakate	-432,4	-651,2	-713,3	-704,7	-715,5	-10,8
Verotulot	426,0	651,2	668,0	668,0	646,0	-22,0
Valtionosuudet	82,6	83,1	116,0	123,8	124,2	0,4
Rahoitustulot ja -menot	19,4	25,9	24,5	24,5	26,7	2,3
Vuosikate	95,6	109,0	95,1	111,6	81,4	-30,2
Suunnitelmapoistot	-90,0	-140,7	-134,7	-134,7	-137,2	-2,5
Satunnaiset erät	0,0	204,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden tulos	5,6	172,6	-39,6	-23,1	-55,8	-32,7

TUNNUSLUKUTAULUKKO

Tuloslaskelman tunnusluvut	Tot. 20251-8	TP 2024	TP 2025 Enn.
Toimintatuotot / Toimintakulut*, %	38	33	35
Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset, %	106	77	59
Vuosikate, euroa / asukas	366	419	309
Asukasmäärä	260 874	260 180	263 500

*Kuluista on vähennetty Valmistus omaan käyttöön -erän kautta tehdyt oikaisut

Tuloslaskelman toteuma ja tilinpäätösennuste

Tuloslaskelman vertailukelpoisuuteen vuosien 2024 ja 2025 välillä vaikuttaa Tampereen Vesi liikelaitoksen yhtiöittäminen 1.1.2024, mikä näkyy vuoden 2024 tilinpäätöksessä 204,3 milj. euron satunaisena tuottona. Vuoden 2024 tulos ilman satunaisia eriä oli 31,7 milj. euroa alijäämäinen. Vuoden 2025 alusta TE-uudistus siirsi työvoimapalveluiden järjestämisvastuun ja laajemman työttömyysetuuksien rahoitusvastuun kunnille, mikä näkyy tuloslaskelman toimintatuottojen ja -kulujen sekä valtionosuuksien merkittävänä kasvuna. Lisäksi Tampere Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen yhtiöittäminen vuoden 2025 alusta vaikuttaa tuloslaskelman tiliryhmäkohtaisiin vertailuihin.

Tilikauden tulosenuste on 55,8 milj. euroa alijäämäinen. Tuloksen ennustetaan toteutuvan 32,7 milj. euroa muutettua talousarviota heikompana, mitä selittää erityisesti verotulojen ja pysyvien vastaavien myyntivoittojen alitukset sekä ylitykset kunnan rahoitusosuudessa työttömyystuista. Tilikauden tulosenuste ilman satunaisia eriä on 24,1 milj. euroa edellisvuotta heikompi.

Toimintakatteen tilinpäätösennuste on 10,8 milj. euroa muutettua talousarviota heikompi. Toimintatuottojen 17,1 milj. euron alituksen taustalla ovat pääosin budjetoitujen pysyvien vastaavien myyntivoittojen siirtyminen vuodelle 2026. Lisäksi myös työllisyysalueen myyntituottojen sekä asunto- ja kiinteistölautakunnan maankäyttösopimuskorvausten ja ulkoisten vuokratuottojen ennustetaan toteutuvan budjetoitua pienempinä. Toimintakulujen ennustetaan toteutuvan 6,3 milj. euroa budjetoitua pienempinä palvelujen ostojen ja henkilöstökulujen ennusteiden takia. Alitukseen vaikuttaa erityisesti Tampereen seudun työllisyysalueen tarkentunut tilinpäätösennuste. Vastaavasti kunnan rahoitusosuus työttömyystuista ylittyy merkittävästi.

Verorahoituksen ennustetaan toteutuvan 22,0 milj. euroa muutettua talousarviota heikompana. Suurimmat alitukset ovat kunnallis- ja yhteisöverotuloissa. Kuluvan vuoden kunnallisverokertymää pienentää oikaisu, jossa korjataan vuonna 2024 liikaa tilitettyjä veroja. Verotulojen ja valtionosuuksien tarkempi analyysi löytyy katsauksesta tuottojen ja kulujen analyysin jälkeen.

Vuosikatteen 81,4 milj. euron ennuste kattaa poistoista ja arvonalentumisista 59,3 prosenttia.

Tuotot

Myyntituottojen tilinpäätösennuste (127,5 milj. euroa) on 1,4 milj. euroa budjetoitua heikompi, koska Tampereen seudun työllisyysalueen kustannuksiin perustuva yhteistoimintaosuus muilta jäsenkunnilta on budjetoitua pienempi. Vastaavasti mm. joukkoliikenteen lipputulojen sekä työllisyys- ja kasvupalvelujen ja kiinteistötoimen myyntituottojen ennustetaan toteutuvan budjetoitua suurempina.

Maksutuottojen (38,6 milj. euroa) ennustetaan toteutuvan 2,0 milj. euroa muutettua talousarviota heikompana maankäyttösopimuskorvausten ja rakennusvalvonnan maksutuottojen takia. Vastaavasti mm. museoiden, varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen sekä katulupien maksutuottojen ennusteet ovat budjetoitua suuremmat.

Tuet ja avustukset (27,3 milj. euroa) toteutuvat ennusteen mukaan 0,9 milj. euroa budjetoitua suurempana mm. työllistämistukien, koulumatkatuen ja pakolaisten laskennallisten korvausten takia.

Vuokratuottojen (110,1 milj. euroa) ennuste on 1,6 milj. euroa muutettua talousarviota pienempi, mikä aiheutuu asunto- ja kiinteistölautakunnan ulkoisten asiakkaiden vuokrista.

Muiden toimintatuottojen (75,5 milj. euroa) ennustetaan toteutuvan 13,0 milj. euroa budjetoitua heikompina pääosin vuodelle 2026 siirtyvien pysyvien vastaavien myyntivoittojen takia. Alitukset koostuvat tonttien suunniteltujen myyntien siirtymisestä.

Kulut

Henkilöstökulujen tilinpäätösennuste (482,2 milj. euroa) alittaa muutetun talousarvion 2,6 milj. eurolla. Suurin alitus aiheutuu Tampereen seudun työllisyysalueen tarkentuneesta ennusteesta, johon on vaikuttanut toiminnan uudelleenorganisointi ja viivästyneet rekrytoinnit. Vastaavasti perusopetuksen henkilöstökulujen ennustetaan ylittävän pääosin tuen lainsäädännön muutoksen takia. Henkilöstökulujen tarkempi analyysi löytyy kohdasta Henkilöstö.

Materiaali- ja palveluostojen ennuste (406,3 milj. euroa) on 10,0 milj. euroa budjetoitua pienempi, mikä aiheutuu mm. Tampereen seudun työllisyysalueen, työllisyys- ja kasvupalvelujen, kiinteistötoimen, kasvatus- ja opetuspalvelujen sekä yhdyskuntalautakunnan ja joukkoliikenteen ostoista. Palvelujen ostot sekä aineet, tarvikkeet ja tavarat -tiliryhmien analysointi löytyy kohdasta Hankinnat.

Avustuskulujen (101,3 milj. euroa) ennustetaan toteutuvan 4,6 milj. euroa budjetoitua suurempina. Ylitystä selittää erityisesti kunnan rahoitusosuus työttömyystuista (47,5 milj. euroa), mikä ylittää muutetun talousarvion 7,8 milj. eurolla.

Vuokrakulujen (100,2 milj. euroa) ennustetaan toteutuvan 0,9 milj. euroa muutettua talousarviota suurempina, mikä koostuu ict-laitteiden ja rakennusten vuokrista.

Muiden toimintakulujen (5,0 milj. euroa) ennustetaan ylittävän 0,9 milj. euroa mm. ratiikan rasitesopimukseen liittyen.

Verotulot

Milj. euroa	Tot 1-8 / 2025	TP 2024	Muutettu TA 2025	TP Enn 2025	TP Enn 25 / Muutettu TA 25
Kunnallisvero	316,4	458,3	475,0	460,0	-15,0
Kiinteistövero	54,2	108,8	111,0	110,0	-1,0
Yhteisövero	55,4	84,1	82,0	76,0	-6,0
Yhteensä	210,9	651,2	668,0	646,0	-22,0

Verotulojen toteuma ja tilinpäätösennuste

Tilikauden 2025 verotulojen kokonaiskertymäksi arvioidaan 646 milj. euroa, mikä on 22 milj. euroa talousarviota vähemmän. Kokonaisuutena verotulojen arvioidaan jäävän jopa vuotta 2024 alhaisemmalle tasolle.

Verotulojen ennuste pohjautuu Kuntaliiton kuntakohtaiseen veroennustekehikkoon syyskuulta 2025. Ennustekehikon päivitys perustuu pääosin syksyn 2025 kuntatalousohjelmassa esitettyihin arvioihin verotulojen kehityksestä. Ennusteessa on huomioitu alkuvuoden verontilitykset sekä Verohallinnon viimeisimmät ennakkotiedot kunnallis- ja yhteisöverotuksista verovuonna 2024.

Elokuun loppuun mennessä verotuloja on tilitetty yhteensä 426,0 milj. euroa, mikä on 2,5 milj. euroa vuoden 2024 vastaavaa ajankohtaa enemmän.

Kunnallisverotuloja arvioidaan kertyvän 460 milj. euroa, mikä on 15 milj. euroa talousarviota vähemmän ja vain 1,7 milj. euroa (0,4 %) vuotta 2024 enemmän. Kunnallisveron kasvun arvioidaan siis olevan vaatimatonta ja kuluvan vuoden verokertymää pienentää oikaisu, jossa korjataan vuonna 2024 liikaa tilitettyjä veroja.

Edelleen heikentynyt kunnallisverotuloennuste liittyy suurelta osin arvioitua heikompiin ennakonpidätyksiin. Työllisyyden odotettua heikompi kehitys kuluvana vuonna on johtanut siihen, että palkkatulojen kehitysarvio on heikentynyt. Ennustetta heikennettiin elokuussa 2 milj. eurolla.

Viime vuoden joulukuussa kunnallisveron verovuoden 2024 ryhmäosuutta oikaistiin virheellisesti noin +140 miljoonan euron edestä. Tämän vuoden toukokuussa sama osuus oikaistiin takaisin noin -150 miljoonan euron edestä. Tämän seurauksena kertyi kunnallisveroa kalenterivuonna 2024 ennustettua enemmän ja vastaavasti vähemmän kalenterivuonna 2025. Kyseinen rytmihäiriö yhdessä heikomman työllisyyskehityksen kanssa aiheuttavat yleisesti ennustettua pienemmän kunnallisverokertymäärävion kuluvana vuonna.

Kunnallisverokertymän tarkastelussa tulee myös huomioida ansiotulovähennyksen poistuminen verovuonna 2025. Muutos lisää kunnallisveron tuottoa ja muutoksen seurauksena kunnallisveron efektiivisyys kasvaa. Muutoksen positiivinen vaikutus kunnallisveroon neutraloidaan valtionosuuksien kautta vähentämällä noin 11 milj. euroa verotulomenetysten kompensatiota.

Yhteisöveron tuotoksi arvioidaan 76 milj. euroa, mikä on 6 milj. euroa talousarviota ja 8,1 milj. euroa (-9,6 %) vuotta 2024 vähemmän.

Kiinteistöverotuloja ennustetaan kertyvän 110 milj. euroa, mikä on 1 milj. euroa talousarviota vähemmän, mutta 1,2 milj. euroa vuotta 2024 enemmän.

Kausitilitysten yhteissummat kolmelta vuodelta löytyvät seuraavalta sivulta.

Valtionosuudet

Miljoonaa euroa	Tot 1-8 / 2025	TP 2024	Muutettu TA 2025	TP Enn 2025	TP Enn 25 / Muutettu TA 25
Peruspalvelujen valtionosuus ml. tasaukset	7,5	-38,8	11,2	11,6	0,4
Verotulomenetysten korvaus	17,1	36,7	25,7	25,7	0,0
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	58,0	85,2	87,0	87,0	0,0
Yhteensä	82,6	83,1	123,8	124,2	0,4

Valtionosuuksien toteuma ja tilinpäätösennuste

Valtionosuuksia ennustetaan saatavan valtiovarainministeriön sekä opetus- ja kulttuuri-ministeriön päätösten mukaisesti yhteensä 124,2 milj. euroa. Ennuste on 0,4 milj. euroa muutettua talousarviota suurempi.

Peruspalvelujen valtionosuus on päätösten mukaan 11,6 milj. euroa, mikä on 50,4 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2024. Kasvun taustalla on pääosin TE-uudistus. Ennuste on 0,4 milj. euroa budjetoitua suurempi, koska valtiovarainministeriö päätti kuntien yhdisty-miseen tarkoitetun käyttämättömän määrärahan palautuksesta kunnille.

Verotulomenetysten korvauksen kautta kunnille kompensoidaan eduskunnan säätämi-en kunnallisveroon tehtävien vähennyksien aiheuttamat kunnallisverotulojen menetyk-set. Vuodesta 2010 lähtien Tampereelle kertyneet verotulomenetysten kompensaatiot ovat vuonna 2025 noin 25,7 milj. euroa (2024: 37,4 milj. euroa). Korvauksen pieneminen johtuu ennen kaikkea hallituksen vuonna 2024 tekemästä päätöksestä, jonka mukaan tulosta tehtävä ansiotulovähennys poistetaan. Toimenpide lisää kuntien verotuloja, mut-ta kuntien verotulomenetysten korvauksia vähennetään verotulojen kasvua vastaavasti. Muutos on kunnille laskennallisesti kustannusneutraali.

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuutta saadaan päätösten mukaisesti 87,0 milj. euroa, josta Tredulle kohdistettava ammatillisen koulutuksen osuus on 98,7 milj. euroa (2024: 99,9 milj. euroa). Valtionosuudet kasvavat edellisestä vuodesta 1,8 milj. euroa (2,1 %). Valtionosuudesta vähennettävät kunnan omarahoitusosuudet toisen asteen koulutukseen ovat yhteensä -75,7 milj. euroa.

Valtionosuudet sekä esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset tilitetään kunnille kuukausittain tasaerinä. Vuoden aikana tehtävien muutospäätösten tilitykset toteutetaan tasasuuruksina erinä jäljellä oleville kuukausille.

Henkilöstö

Henkilöstömenot (milj. euroa)	Tot. 20251-8	TP 2024	Muutettu TA 2025	TP 2025 Enn	TP Enn 25 / Muutettu TA 25
Palkat ja palkkiot	-256,3	-367,3	-393,4	-391,1	2,3
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-52,1	-75,8	-79,1	-78,9	0,2
Muut henkilösivukulut	-8,1	-10,1	-12,3	-12,2	0,1
Yhteensä	-316,4	-453,2	-484,8	-482,2	2,6

Henkilöstömenot ja palkalliset henkilötyövuodet

Henkilöstömenot olivat elokuun 2025 lopussa 316,4 milj. euroa. Taloudellisiin syihin perustuvien palkattomien vapaiden (3 957 henkilötyöpäivää) palkka- ja sivukuluja vähentävä vaikutus oli tammi-elokuussa 0,4 milj. euroa.

Tammi-elokuussa 2025 palkallisten henkilötyövuosien määrä oli 5 551 henkilötyövuotta. Palkalliset henkilötyövuodet kuvaavat sitä panosta, josta kaupungille aiheutuu henkilöstömenoja. Määrä on 38 henkilötyövuotta suurempi kuin edellisenä vuonna. Vakinaisen henkilöstön palkalliset henkilötyövuodet kasvoivat 279 henkilötyövuotta (7,2 %) vuoden 2024 vastaavaan ajankohtaan nähden. Sijaishenkilöstön henkilötyövuodet vähenivät 104 henkilötyövuodella (-15,6 %) ja muun määräaikaisten henkilöstön henkilötyövuodet 83 henkilötyövuodella (-9,5 %). Palkkatuetun henkilöstön henkilötyövuosien määrä väheni 54 henkilötyövuotta (-56,5 %). Lainsäädännön muutosten vuoksi palkkatuettu työllistäminen Tampereen kaupungilla päättyy kokonaan vuoden 2025 aikana.

Henkilöstömenojen tilinpäätösennuste on 482,2 milj. euroa, mikä alittaa muutetun talousarvion 2,6 milj. euroa (0,5 %). Kunta-alan palkkaratkaisun arvioitu vaikutus henkilöstömenoihin on 12,2 milj. euroa vuonna 2025. Edelliseen vuoteen nähden henkilöstömenojen ennustetaan kasvavan 29 milj. euroa (6,4 %).

Palkallisten henkilötyövuosien ennuste vuodelle 2025 on 8 405 henkilötyövuotta, josta palkkatuetun henkilöstön osuus on 45 henkilötyövuotta. Ennuste alittaa muutetun talousarvion 16 henkilötyövuodella. Henkilötyövuosien ennustetaan kasvavan 69:lla (0,8 %) vuoteen 2024 nähden.

Kokonaisuuteen ja vertailtavuuteen vaikuttavat merkittävästi 1.1.2025 tapahtuneet muutokset. Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitos yhtiöitettiin, jolloin 305 henkilöä siirtyi pois kaupungin palveluksesta. TE-uudistuksen myötä valtiolta ja Tampereen seudun työllisyysalueen muista kunnista siirtyi 461 työntekijää Tampereen kaupungin Työllisyys- ja kasvupalveluihin.

Merkittävimmät muutokset muutettuun talousarvioon nähden

Elinvoima- ja osaamislautakunnan osalta henkilöstömenojen ennustetaan toteutuvan 3,4 milj. euroa muutettua talousarviota pienempänä. Tämä muutos tulee ammatillisen koulutuksen henkilöstömenoista sekä Tampereen seudun työllisyysalueen henkilöstökustannuksista, jotka alittuvat merkittävästi, jonka toimintaa on organisoitu uudelleen ja henkilöstömäärä on määräaikaisten virkasuhteiden vähenemisen myötä pienentynyt. Lisäksi osa rekrytoinneista on viivästynyt. Lukioiden, työllisyys- ja kasvupalveluiden henkilöstömenoissa ei ennusteta muutoksia muutettuun talousarvioon nähden. Palkallisten henkilötyövuosien ennustetaan toteutuvan kymmenen henkilötyövuotta suurempana verrattuna alkuperäiseen suunnitelmaan, joista ammatilliseen koulutukseen on tullut kahdeksan ja työllisyys- ja kasvupalveluihin kaksi.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan henkilöstömenojen ennustetaan toteutuvan yhteensä 1,6 milj. euroa muutettua talousarviota suurempina. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen henkilöstökulujen ennustetaan alittuvan 0,4 milj. euroa, koska Ojalan päiväkodin toiminta käynnistyi täysimääräisenä vasta elokuusta alkaen. Perusopetuksen henkilöstökulujen 2,0 milj. euron ylitykseen vaikuttavat tuen lainsäädännön muutos, sijaiskulujen ylitys ja valmistavan opetuksen ryhmät.

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen henkilötyövuosien ennustetaan toteutuvan 8 henkilötyövuotta suunniteltua pienempänä. Perusopetuksen henkilötyövuosien ennuste on tällä hetkellä muutetun talousarvion mukainen. Tarkempi ennuste henkilötyövuosista voidaan tehdä vasta syyskuussa järjestelmämuutoksen vuoksi tehtyjen takautuvien kirjausten päivittyttyä järjestelmään. Kesäkerhojen toiminnan supistaminen vähensi perusopetuksen henkilötyövuosia kesän ajalta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan henkilöstömenojen ennustetaan toteutuvan 0,1 milj. euroa muutettua talousarviota suurempina. Kulttuurin palveluryhmän henkilöstökulujen 0,6 milj. euron alitusennuste johtuu alkuvuonna täyttämättömistä vakansseista. Henkilöstökulujen alituksia ennustetaan kirjastoilla, museoilla, Tampereen seudun työväenopistolla ja Tampere Filharmoniaassa. Liikunta ja nuoriso palveluryhmän henkilöstökulujen ennuste on 0,7 milj. euroa budjetoitua suurempi. Liikuntapalvelujen henkilöstökulujen ylitysennuste on 0,5 milj. euroa ja nuorisopalvelujen 0,2 milj. euroa. Erityisesti lisä- ja ylitöistä maksettavissa työaikakorvauksissa on merkittävä ylitys talousarvioon verrattuna. Henkilötyövuosiin ennustetaan yhteensä 21 henkilötyövuoden ylitystä. Kulttuurin henkilötyövuosien ennuste on 7 htv suunniteltua vähemmän, mikä aiheutuu pääasiassa alkuvuonna täyttämättä olleista vakansseista. Liikunnan ja nuorison palveluryhmässä ennustetaan vuosisuunnitelman ylittävän 27 henkilötyövuodella. Vuoden 2025 vuosisuunnitelman laadinnassa ei ole otettu riittävästi huomioon vuoden 2024 henkilötyövuosien kasvua, lisäksi määräaikaisuudet/sijaisuudet on huomioitu liian niukasti.

Asunto- ja kiinteistölautakunnan osalta henkilöstömenojen ennustetaan toteutuvan muutetun talousarvion 0,2 milj. euroa pienempänä. Palkallisten henkilötyövuosien ennustetaan toteutuvan kolme henkilötyövuotta pienempänä verrattuna alkuperäiseen suunnitelmaan.

Joukkoliikennelautakunnan ja Yhdyskuntalautakunnan osalta henkilöstömenojen ennustetaan toteutuvan muutetun talousarvion mukaisesti. Joukkoliikennelautakunnan henkilötyövuosien ennustetaan toteutuvan kaksi henkilötyövuotta ja Yhdyskuntalautakunnan kolme henkilötyövuotta muutettua talousarviota pienempänä.

Konsernihallinnon henkilöstömenojen ennustetaan toteutuvan 0,7 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä. Muutos tulee useasta eri yksiköstä ja johtuu mm. siitä, että rekrytointien aloittamiset ovat viivästyneet ja muutetun talousarvion mukaiset projektit eivät ole alkaneet suunnitellusti.

Työvoimakustannukset

Työvoimakustannukset saadaan laskemalla yhteen kaupungin oman henkilöstön henkilöstömenot sekä vuokratyövoiman käytöstä aiheutuneet kustannukset. Työvoimakustannusten tilinpäätösennuste on 482,6 milj. euroa, mikä alittaa muutetun talousarvion 2,6 milj. eurolla. Tämä ennustettu alitus tulee kokonaisuudessaan henkilöstömenoista. Työvoimanvuokrausmenojen ennuste on muutetun talousarvion mukaisesti 0,4 milj. euroa.

Palkalliset henkilötyövuodet	Tot 1-8 / 2025	TP 2024	Muutettu TA 2025	TP Enn 2025	TP Enn 25 / Muutettu TA 25
Sivistyspalvelujen palvelualue	3 592	5 477	5 447	5 461	14
Kasvatus- ja opetuslautakunta	2 895	4 429	4 401	4 393	-8
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	697	1 048	1 046	1 068	21
Elinvoiman palvelualue	1 453	1 846	2 180	2 187	7
Elinvoima- ja osaamislautakunta	1 414	1 788	2 118	2 127	10
Asunto- ja kiinteistölautakunta	39	57	63	60	-3
Kaupunkiympäristön palvelualue	253	368	384	379	-5
Yhdyskuntalautakunta	235	342	355	352	-3
Joukkoliikennelautakunta	18	26	29	27	-2
Konsernihallinto	252	359	408	377	-31
Tampereen Kaupunkiliikenne		286			0
Yhteensä	5 551	8 336	8 420	8 405	-16

Hankinnat

Milj. euroa	Tot 1-8 / 2025	TP 2024	Muutettu TA 2025	TP Enn 2025	TP Enn 25 / Muutettu TA 25
Palvelujen ostot	-234,7	-329,8	-389,9	-381,1	8,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14,6	-27,1	-26,4	-25,2	1,2
Yhteensä	-249,4	-356,9	-416,3	-406,3	10,0

Hankintojen toteuma ja tilinpäätösennuste

- Ostot 2,4 % suunnitelmaa pienemmät

Palvelujen ja materiaalien ostojen koko vuoden ennuste on 406,3 milj. euroa, mikä on 10,0 milj. euroa suunniteltua vähemmän. Palvelujen ostot ovat ennusteen mukaan alittumassa 8,8 milj. eurolla. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ennuste on alittumassa 1,2 milj. eurolla. Palveluostojen alitusta selittää erityisesti asiantuntijapalvelujen, matkustus- ja kuljetuspalvelujen sekä palvelusetelimenojen alitukset. Asiantuntijapalvelujen alitus johtuu pääosin kiinteistötoimen ja työllisyys- ja kasvupalveluiden asiakaspalvelujen ostojen alituksesta. Matkustus- ja kuljetuspalvelujen alitus johtuu pääosin joukkoliikennepalvelun kustannustehokkuuden parantumisesta. Palveluseteliostojen alitus johtuu varhaiskasvatuksen hankkeiden viivästymisestä (Hervantajärven päiväkotia aukeaa elokuussa 2026, hanke viivästynyt vuodella). Aine- ja tarvikeostojen alitusta selittää pääasiassa kasvatus- ja opetuspalvelujen ja toisen asteen koulutuksen ja kasvatus- ja opetuspalvelujen kirjallisuushankintojen ja kaluston ostojen alitukset.

Palvelujen ja materiaalien ostojen ennustetta ei voi suoraan verrata edellisvuoteen, sillä Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitos yhtiöitettiin vuoden 2025 alusta lukien. Lisäksi Tampereen seudun työllisyysalue aloitti kaupungin toimintana vuoden 2025 alusta. Kun kaupunkiliikenteen sisällyttää vertailuvuoden lukuihin ja työllisyysalueen jättää vuoden 2025 luvuista pois on palvelujen ja materiaalien ostojen ennusteen arvioitu kasvu edellisvuoteen verrattuna on 11,7 milj. euroa (3,1 %). Kasvua selittää toisaalta kustannustason nousu, mutta myös palvelukysynnän kasvu sekä vertailuvuoden maltillinen toteuma.

Strategisten hankekehitysohjelmien edistäminen ei vuonna 2024 vielä vaatinut budjetoidusti kaupungin panostuksia eikä kustannuksia. Palvelun kuluvan vuoden ennustettu kustannuskasvu edellisvuoteen verrattuna on siksi korkea, 1,8 milj. euroa (96 %). Kaupungin kasvavat panostukset digitalisaatioon kasvattavat ICT-palveluja edellisvuoteen verrattuna. Palvelun ennustettu kustannuskasvu edellisvuoteen verrattuna on 2,9 milj. euroa (12,1 %). Palvelukysynnän kasvu joukkoliikenteessä kasvattaa matkustus- ja kuljetuspalveluja edellisvuoteen verrattuna. Palvelun ennustettu kustannuskasvu edellisvuoteen verrattuna on 3,7 milj. euroa (4,8 %). Varhaiskasvatuksessa palvelusetelipäivähoitoa on laajennettu minkä lisäksi ennusteessa on huomioitu palvelusetelin indeksikorotukset. Palvelun ennustettu kustannuskasvu edellisvuoteen verrattuna on 1,6 milj. euroa (7,0 %). Rakennusten ja alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalvelujen ennustetuista 24,5 milj. euron ostoista suurimmat ostot ovat Kaupunkiympäristön palvelualueen tekemät kunnossapitopalvelujen ostot Tampereen Infra Oy:ltä sekä Kiinteistöt tilat ja asuntopolitiikka -palveluryhmän ostot Tampereen Tilapalvelut Oy:ltä. Palvelun kustannuskasvu edellisvuoteen verrattuna on 1,6 milj. euroa (6,9 %).

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden tiliryhmässä merkittävimpiä eriä ovat kirjallisuuden ostot, muun materiaalin ostot sekä sähkön ostot. Merkittävimmät muun materiaalin ja kirjallisuuden ostot ovat Kasvatus- ja opetuspalveluiden materiaali- ja kirjallisuushankinnat 4,3 milj. euroa, Toisen asteen koulutuksen 4,2 milj. euron hankinnat, sekä Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen 3,0 milj. euron hankinnat. Merkittävimmät sähkön ostot ovat Kaupunkiympäristön palvelualueen 1,9 milj. euron hankinnat.

RAHOITUSLASKELMA

Milj. euroa	Tot 1-8 / 2025	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	TP Enn 2025	TP Enn 25 / Muutettu TA 25
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	95,6	109,0	95,1	111,6	81,4	-30,2
Satunnaiset erät	0,0	204,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjauserät	-59,0	-11,6	-70,2	-81,0	-67,9	13,1
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-152,8	-314,0	-226,9	-297,0	-245,5	51,5
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,4	3,4	1,9	2,6	3,4	0,8
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	92,9	205,3	97,6	109,7	103,2	-6,6
Toiminnan ja investointien rahavirta	-22,9	196,3	-102,5	-154,1	-125,4	28,7
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	0,0	-284,6	-0,1	-0,1	-1,1	-1,0
Antolainasaamisten vähennykset	0,5	1,7	0,1	0,1	0,5	0,4
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	142,0	177,0	164,0	164,0	164,0	0,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-24,5	-67,6	-43,4	-43,4	-48,2	-4,9
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-13,7	-19,5	0,0	0,0	-21,1	-21,1
Muut maksuvalmiuden muutokset	-9,5	-19,1	0,0	0,0	0,0	0,0

Milj. euroa	Tot 1-8 / 2025	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	TP Enn 2025	TP Enn 25 / Muutettu TA 25
Rahoituksen rahavirta	94,8	-212,1	120,6	120,6	94,0	-26,6
Rahavarojen muutos	71,9	-15,8	18,1	-33,5	-31,3	2,1
Rahavarat tilikauden lopussa	148,0	76,1			44,8	
Rahavarat tilikauden alussa	76,1	91,9			76,1	

TUNNUSLUKUTAULUKKO

Rahoituslaskelman tunnusluvut	Tot 1-8 / 2025	TP 2024	TP Enn 2025
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, milj. euroa	38,4	44,7	-55,8
Investointien tulorahoitus, %	63	35	34
Laskennallinen lainanhoitokate	0,8	1,0	0,7
Lainanhoitokate	2,8	1,4	1,5
Rahavarojen riittävyys, pv	61	17	12

Rahoituslaskelman toteuma ja tilinpäätösennuste

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

Toiminnan rahavirta osoittaa tilikauden aikana toiminnan avulla saatujen rahavarojen riittävyden toimintaedellytysten säilyttämiseen, uusien investointien tekemiseen ja lainojen takaisinmaksuun. Tulorahoituksen korjauserissä toiminnan rahavirrasta oikaistaan investointien rahavirrassa esitettävät pysyvien vastaavien luovutusvoitot ja -tappiot sekä pakollisten varausten muutokset. Toiminnan rahavirran (13,5 milj. euroa) ennustetaan toteutuvan 17,1 milj. euroa muutettua talousarviota heikompana mm. verotulojen kehityksen vuoksi. Vuosikatetta on analysoitu tarkemmin tuloslaskelman analysoinnin yhteydessä.

Investointien rahavirta osoittaa sen rahavarojen käytön, joiden avulla järjestetään palvelutuotannon edellytykset ja kerrytetään tulevia rahavirtoja pitkällä aikavälillä. Investointien rahavirran ennusteen (-138,9 milj. euroa) ero budjetoituun on 45,8 milj. euroa, mitä selittää investointien säästöt hankkeiden siirtymisen vuoksi. Investointien ja pysyvien vastaavien luovutustulojen ennustetta on käsitelty tarkemmin kohdassa Investoinnit.

Toiminnan ja investointien rahavirtaennuste -125,4 milj. euroa osoittaa kuinka paljon varoja jää käytettäväksi nettoantolainaukseen, lainojen lyhennykseen ja rahavarojen lisäykseen. Tilinpäätösennuste osoittaa, että toiminnan rahavirta on riittämätön suhteessa investointien rahavirtaan. Toiminnan ja investointien rahavirran viiden vuoden kertymä muodostuu tilinpäätösennusteen mukaan 55,8 milj. euroa negatiiviseksi.

Rahoituksen rahavirta osoittaa antolaina- ja muiden saamisten, toimeksiantojen varojen ja pääomien, vaihto-omaisuuden sekä oman ja vieraan pääoman muutokset tilikauden aikana. Rahoituksen rahavirran (94,0 milj. euroa) ennustetaan toteutuvan 26,6 milj. euroa budjetoitua pienempänä, mikä johtuu pääosin lyhytaikaisten lainojen muutoksesta.

Rahavarojen muutoksen ennustetaan olevan tilinpäätöshetkellä -31,3 milj. euroa.

Maksuvalmiutta mittaavan investointien tulorahoitusprosentin ennuste on 34 prosenttia, mikä osoittaa kaupungin tulorahoituksen tason olevan riittämätön suhteessa investointitasoon. Muutetussa talousarviossa asetettu tavoite investointien tulorahoitusprosentiksi on 38 prosenttia.

Investoinnit

Milj. euroa (sis. kaupungin sisäiset erät)	Tot 1-8 / 2025	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	TP Enn 2025	TP Enn 25/ Muutettu TA 25
Aineettomat hyödykkeet						
Tietokoneohjelmistojen käyttöoikeudet	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Tietokoneohjelmistojen valmistusarvot	-2,8	-4,1	-7,2	-9,4	-8,8	0,7
Muut pitkävaikutteiset menot	-10,8	-10,3	-10,1	-10,1	-10,1	0,0
Aineelliset hyödykkeet						
Maa- ja vesialueet	-12,8	-17,5	-17,1	-22,5	-18,8	3,7
Rakennukset ja rakennelmat	-18,9	-60,3	-85,1	-114,0	-98,1	15,9
Kiinteät rakenteet ja laitteet	-1,6	-4,8	-80,4	-91,6	-72,6	19,0
Koneet ja kalusto	-3,0	-10,1	-7,4	-9,6	-9,1	0,6
Muut aineelliset hyödykkeet	-0,1	-0,5	-0,2	-0,2	-0,2	0,0
Keskeneräiset hankinnat	-76,1	-118,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	-26,6	-87,8	-19,4	-39,5	-27,8	11,7
Investoinnit yhteensä	-152,8	-31,4	-226,9	-297,0	-245,5	51,5
Rahoitusosuudet	0,4	3,4	1,9	2,6	3,4	0,8
Nettoinvestoinnit yhteensä	-152,4	-310,7	-225,0	-294,4	-242,0	52,4
Pysyvien vastaavien luovutustulot	92,9	205,3	97,6	109,7	103,2	-6,6

Investointien toteuma ja tilinpäätösennuste

Investointimenojen toteuma elokuun lopussa oli 152,4 milj. euroa. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuloja on kertynyt yhteensä 92,9 milj. euroa.

Tilinpäätösennusteen mukaan vuoden 2025 nettoinvestoinnit tulevat olemaan 242,0 milj. euroa, mikä alittaa muutetun talousarvion 52,4 milj. eurolla.

Tilinpäätösennusteen suurimmat nettoinvestoinnit peruskaupungin sisällä ovat asunto- ja kiinteistölautakunnassa (115,9 milj. euroa) ja yhdyskuntalautakunnassa (67,6 milj. euroa). Näiden lisäksi myös konsernihallinnon (27,8 milj. euroa) sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan investoinnit (15,8 milj. euroa) ovat merkittäviä. Investointien tilinpäätösennusteesta 88,0 milj. euroa on uudisrakentamiseen, 95,5 milj. euroa perusparantamiseen ja 58,5 milj. euroa muihin investointeihin. Suurimpia poikkeamia tilinpäätösennusteessa verrattuna muutettuun talousarvioon on asunto- ja kiinteistölautakunnan talonrakennushankkeissa sekä maaomaisuuden ja maan esirakentamisen investoinneissa, kehitysohjelmissa, konsernihallinnon yhteisten erien sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan investoinneissa.

Asunto- ja kiinteistölautakunnan 97,2 milj. euron talonrakennusinvestointien ennustetaan toteutuvan 16,7 milj. euroa muutettua talousarviota pienempänä. Talonrakennusinvestoinneista suurin osa kohdentuu varhaiskasvatukseen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen tilatarpeisiin. Merkittävimmät talonrakennusinvestointien poikkeamat muutettuun talousarvioon ovat Ahvenisjärven koulu uudisrakennuksen (ent. Pohjois-Hervannan koulu) (+2,3 milj. euroa), Hervannan vapaa-aikakeskuksen V-rakennuksen perusparannuksen (+1,8 milj. euroa), Lamminpään koulun rakennuksen 2 uudisrakennuksen (+1,2 milj. euroa), Lamminpään koulun rakennuksen 1 perusparannuksen (+1,2 milj. euroa), Tullikamarin perusparannuksen (+1,1 milj. euroa) ja useiden pienten hankkeiden kokonaisuuksien tilinpäätösennusteissa. Myös vuokrauksella tai muulla rahoitusmallilla toteutettavien hankkeiden osuus on merkittävä vuonna 2025.

Asunto- ja kiinteistölautakunnan maaomaisuuden ja maan esirakentamisen investointien tilinpäätösennuste 13,3 milj. euroa ylittää muutetun talousarvion 1,1 milj. eurolla. Poikkeama aiheutuu erityisesti budjetoitua suuremmista maanhankinnan investoinneista.

Kehitysohjelmien 21,0 milj. euron tilinpäätösennuste alittaa muutetun talousarvion 22,4 milj. eurolla. Viiden tähden keskusta -kehitysohjelman tilinpäätösennuste on 15,0 milj. euroa muutettua talousarviota pienempi. Viinikankadun maanalaisen ajoyhteyden valmistelevien rakennustöiden aloitus on siirtymässä ensi vuoteen muiden hankkeiden aikataulumuutosten takia ja Viinikanlahden alueen pilaantuneiden maiden puhdistuksia on siirtymässä seuraaville vuosille. Hiedanranta -kehitysohjelman nettoinvestointien tilinpäätösennuste on 7,4 milj. euroa muutettua talousarviota pienempi. Nollakuidun nosto alkaa, kun vesilupa saadaan. Arvio aikataulusta on vuoden 2025 lopulla, joten noston aloitus siirtyy seuraavaan vuoteen.

Konsernihallinnon yhteisten erien Investointien ennuste on 27,8 milj. euroa, joka on muutettua talousarviota 11,7 milj. euroa pienempi. Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen yhtiöittämiseen liittyvää yhteensä 9,0 milj. euron SVOP-sijoitusta ei ole huomioitu vielä talousarviossa. Lisäksi ennuste sisältää budjetoitua pienemmän Tampereen Raitiotie Oy:n pääomitarpeen ja Särkänniemi Oy:n apporti- ja SVOP-sijoituksen siirtymisen myöhempään ajankohtaan, koska hallinto-oikeuteen tehdyn valituksen ratkaisun arvioidaan siirtyvän alkuvuoteen 2026.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan 15,8 milj. euron tilinpäätösennuste alittaa muutetun talousarvion 1,5 milj. eurolla. Osa investoinneista siirtyy osin vuodelle 2026, mm. soitinhankintojen, Pakkahuoneen investointien, ulkoilureittikohteiden kunnostamisen ja rakentamisen sekä Kaupin kenttien peruskorjauksen osalta.

Pysyvien vastaavien luovutustulojen tilinpäätösennuste on 103,2 milj. euroa ja alittaa muutetun talousarvion 6,6 milj. eurolla. Asunto- ja kiinteistölautakunnan pysyvien vastaavien luovutustulojen ennuste koko vuodelle on 80,1 milj. euroa, mikä on 14,1 milj. euroa suunniteltua vähemmän. Pysyvien vastaavien toteutuneissa luovutustuloissa (70,4 milj. euroa) ovat asunto- ja kiinteistölautakunnan merkittävimpänä kohteena Finnparkin tontti. Konsernihallinnon yhteisten erien luovutustulojen tilinpäätösennuste on 22,9 milj. euroa ja se on muutettua talousarviota 7,4 milj. euroa suurempi. Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen yhtiöittämiseen liittyvää liiketoiminnan myyntiä (7,5 milj. euroa) ei ole huomioitu talousarviossa. Lisäksi ennusteeseen on päivitetty Annalan Vuokra-asunnot Oy:n osakkeiden myynti (14,9 milj. euroa).

Tarkemmat tiedot investointien etenemisestä löytyvät Talousarvion toteumavertailu-osioissa.

TASE

Milj. euroa	31.8.2025	31.12.2024
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	2 500,0	2 472,2
Aineettomat hyödykkeet	109,3	105,3
Aineettomat oikeudet	0,1	0,2
Muut pitkävaikutteiset menot	109,2	105,1
Aineelliset hyödykkeet	1 601,0	1 603,3
Maa- ja vesialueet	270,4	258,7
Rakennukset	669,5	685,2
Kiinteät rakenteet ja laitteet	419,8	402,7
Koneet ja kalusto	12,5	21,1
Muut aineelliset hyödykkeet	6,5	6,5
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	222,2	229,1
Sijoitukset	789,7	763,6
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0,0	0,0
VAIHTUVAT VASTAAVAT	227,2	158,6
Vaihto-omaisuus	2,1	2,2
Saamiset	77,1	80,3
Pitkäaikaiset saamiset	14,3	14,6
Lyhytaikaiset saamiset	62,7	65,7
Rahoitusarvopaperit	25,5	25,4
Rahat ja pankkisaamiset	122,5	50,7
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 727,3	2 630,8

Milj. euroa	31.8.2025	31.12.2024
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	1 482,3	1 476,2
Peruspääoma	607,8	607,8
Muut omat rahastot	17,9	17,9
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	850,5	664,4
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	6,1	186,1
POISTOERO JA		
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	1,0	1,5
PAKOLLISET VARAUKSET	1,6	1,7
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	18,3	20,7
VIERAS PÄÄOMA	1 224,1	1 130,8
Pitkäaikainen	847,2	733,6
Lyhytaikainen	376,9	397,2
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 727,3	2 630,8

TUNNUSLUKUTAULUKKO

Taseen tunnusluvut	31.8.2025	31.12.2024
Omavaraisuusaste, %	54	56
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	159	107
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 euroa	856 601	850 485
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	3 284	3 267
Lainakanta, 1 000 euroa	1 047 420	943 621
Lainat, euroa/asukas	4 015	3 624
Lainasaamiset, 1 000 euroa	382 663	383 121
Asukasmäärä	260 874	260 358

Taseen toteuma

Tase kuvaa kaupungin taloudellista asemaa. Se kertoo laatimishetken varojen, velkojen ja oman pääoman määrän. Kaupungin taseen loppusumma oli elokuun lopussa 2 727,3 milj. euroa, mikä on 96,5 milj. euroa enemmän kuin tilinpäätöshetkellä.

Pysyviä vastaavia ovat erät, jotka on tarkoitettu tuottamaan tuloa jatkuvasti useana tilikautena. Pysyviin vastaaviin sisällytetään aineettomat ja aineelliset hyödykkeet sekä sijoitukset. Pääosa kaupungin pysyvistä vastaavista on aineellisia hyödykkeitä. Aineelliset hyödykkeet vähenivät 2,3 milj. euroa (0,1 %) vuodenvaihteesta pääosin koneiden ja kaluston vähenemisen takia. Muutoksen taustalla on Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen yhtiöittäminen 1.1.2025. Investointeja on analysoitu tarkemmin katsauksen kohdassa Investoinnit.

Sijoitukset kasvoivat 26,1 milj. euroa vuodenvaihteesta pääosin osakkeiden ja osuuksien kasvun seurauksena. Osakkeita ja osuuksia kasvatti Finnpark Parkisto Oy:öön ja Tampereen Kaupunkiliikenne Oy:öön tehdyt SVOP-sijoitukset.

Vaihtuvia vastaavia ovat vaihto-omaisuus ja rahoitusomaisuus. Tammi-elokuun saamiset eivät ole täysin vertailukelpoisia edelliseen tilinpäätökseen kirjanpidon jaksotusten vuoksi. Jaksotuksilla on vaikutusta etenkin lyhytaikaisiin myyntisaamisiin, lainasaamisiin ja siirtosaamisiin.

Vaihto-omaisuuden tasearvo väheni vuodenvaihteesta 0,02 milj. euroa.

Pitkäaikaiset saamiset vähenivät 0,3 milj. euroa ja lyhytaikaiset saamiset 2,9 milj. euroa. Rahoitusarvopaperit kasvoivat 0,1 milj. euroa. Rahat ja pankkisaamiset kasvoivat 71,8 milj. euroa vuodenvaihteen tilanteeseen verrattuna.

Kaupungin oma pääoma kasvoi positiivisen tuloksen seurauksena 6,1 milj. euroa.

Poistoero väheni vuodenvaihteesta 0,5 milj. euroa.

Kaupungin lainakanta kasvoi tammi-elokuussa 103,8 milj. euroa, mitä selittää erityisesti rahoituslaitosten lainojen kasvu. Kaupungin lainakannaksi muodostui elokuun lopussa 1 047,4 milj. euroa eli 4 015 euroa asukasta kohden, mikä on 391 euroa enemmän kuin vuodenvaihteessa. Muut vieraan pääoman erät eivät ole tammi-elokuun osalta täysin vertailukelpoisia edelliseen tilinpäätökseen nähden kirjanpidon jaksotuksista takia. Jaksotuksilla on vaikutusta etenkin ostovelkoihin, muihin velkoihin ja siirtovelkoihin.

Omavaraisuusasteeksi muodostui elokuun lopussa 54 prosenttia, mikä on kaksi prosenttiyksiköä vähemmän kuin tilinpäätöksessä. Omavaraisuusasteen hyvä tavoitetaso on kuntataloudessa 70 prosenttia.

Kaupungin suhteellinen velkaantuneisuus oli raportointihetkellä 159 prosenttia, mikä tarkoittaa, että tammi-elokuun käyttötuloista olisi tarvittu 159 prosenttia kaupungin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tuloslaskelman käyttötulokertymän kasvaessa suhteellinen velkaantuneisuusaste laskee loppuvuotta kohden.

KONSERNIVÄLITILINPÄÄTÖS

Konsernin toiminta ja talous -osio sisältää kuvauksen kaupunkikonsernin rakenteesta sekä sen muutoksia ja olennaisista tapahtumista tilikauden aikana. Kaupunkikonsernin talous -osio sisältää konsernituloslaskelman ja konsernituloslaskelmaennusteen, konsernin rahoituslaskelman ja konsernitaseen sekä niiden analyysit. Lisäksi konsernin tytäryhteisöjen taloudesta on erillinen yhteisökohtainen raportti. Konsernivälitilinpäätökseen on elokuussa 2025 yhdistelty yhteensä 89 yhteisöä. Omistusosuuksissa tapahtuneita muutoksia osoittaa viereisen taulukon muutos-% -sarake, joka vertaa konsernin omistusosuutta edellisvuoden tilinpäätöshetkeen, jolloin edellinen yhdistely konsernin osalta on tehty.

Konsernirakenne ja olennaiset tapahtumat

Tampereen kaupunki on yhtiöittänyt Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen 1.1.2025 alkaen. Liikkeenluovutus on toteutettu apporttiluovutuksena kaupungin 100 prosenttisesti omistaman tytäryhtiön Tampereen Kaupunkiliikenne Oy:n kanssa.

Tampereen kaupunki on ostanut Tampereen kaupunkiseudun elinkeino- ja kehitysyhtiö Business Tampere Oy:ltä kaikki Visit Tampere Oy:n osakkeet. Kaupungin omistusosuus Business Tampere Oy:stä säilyy 60,47 prosentissa ja konsernin omistusosuus aikaisemmin Visit Tampere Oy:stä oli 60,47 prosenttia, kaupan myötä Visit Tampere Oy on jatkossa kaupungin 100 prosenttisesti omistama tytäryhtiö.

Tampereen kaupungin ja konsernin omistusosuus Tampereen Raitiotie Oy:stä muuttui yhtiön suunnatun osakeannin seurauksena 99,99 prosentista 95,88 prosenttiin. Osakkeita ei oltu rekisteröity vielä 31.8.2025 mennessä.

Tampereen kaupunki myi 100 prosenttisesti omistamansa tytäryhtiön Annalan Vuokra-asunnot Oy:n osakkeet tytäryhtiölleen Tampereen Vuokra-asunnot Oy:lle. Konsernin omistusosuus Annalan Vuokra-asunnot Oy:stä säilyy 100 prosentissa.

Konsernin omistusosuus Ranta-Tampellan Putkikeräys Oy:stä pieneni 23,75 prosentista 22,88 prosenttiin, kun uusia taloyhtiöitä liittyi yhtiöiden osakkaiksi.

Tampereen Vuokra-asunnot Oy on hankkinut kaksi uutta tytäryhtiötä, AsOy Tampereen Ruotulan Susi ja AsOy Tampereen Ruotulan Timo. Tampereen Vuokra-asunnot Oy omistaa yhtiöt 100 prosenttisesti. Lisäksi Tampereen Vuokra-asunnot Oy ja Pirkan Opiskelija-asunnot Oy ovat olleet perustamassa Kissanmaan Pysäköinti Oy:tä, josta konsernin omistusosuus on 75,86 prosenttia.

Atalan Metsätonttu Asoy on sulautunut Tampereen Vuokratalosäätiöön, joten Atalan Metsätonttu Asoy:tä ei ole jatkossa olemassa erillisenä yhtiönä.

Konsernituloslaskelma

Milj. euroa	Tot 1-8 / 2025	Tot 1-8 / 2024	TP 2024	TP Enn 2025	TP Enn 2025 / TP 2024
Toimintatuotot	680,9	689,6	1 021,4	1 027,5	6,1
Toimintakulut	-974,6	-958,1	-1 442,2	-1 527,0	-84,9
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	1,4	-0,9	2,6	2,1	-0,5
Toimintakate	-292,4	-269,4	-418,2	-497,5	-79,3
Verotulot	426,0	423,4	651,2	646,0	-5,2
Valtionosuudet	82,6	54,0	83,1	124,2	41,1
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	6,7	12,9	20,6	5,9	-14,7
Muut rahoitustuotot	2,3	4,5	5,5	2,9	-2,6
Korkokulut	-37,0	-36,3	-58,7	-51,3	7,3
Muut rahoituskulut	-0,2	-0,3	-2,0	-0,3	1,7
Vuosikate	188,0	188,8	281,6	229,9	-51,7
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-154,9	-149,5	-228,4	-246,7	-18,3
Omistuksen eliminointierot	-0,3	-3,2	2,1	-0,3	-2,4
Arvonalentumiset	-2,2	-0,2	-7,5	-11,9	-4,5
Tilikauden tulos	30,6	35,9	47,9	-29,1	-76,9
Tilinpäätössiirrot	0,0	0,0	0,2	0,5	0,3
Tilikauden verot	-9,1	-8,9	-11,5	-12,1	-0,6
Laskennalliset verot	-0,4	-0,6	-4,1	-4,1	0,0
Vähemmistöosuudet	-3,3	-3,1	-2,9	-1,7	1,2
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	17,8	23,4	29,5	-46,5	-76,0

Konsernituloslaskelman tunnusluvut	Tot 1-8 / 2025	Tot 1-8 / 2024
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	70	72
Vuosikate/Poistot, %	120	126
Vuosikate, euroa / asukas	721	730
Asukasmäärä 31.8.	260 874	258 770

Konsernituloslaskelman toteuma ja ennuste

Konsernituloslaskelma kuvaa koko kaupunkikonsernin kannattavuutta. Konsernituloslaskelma osoittaa konsernin tilikauden tuloksen siten kuin konserniyhteisöt olisivat yksi kirjanpitovelvollinen. Tämä tarkoittaa, että konsernitilinpäätöksestä vähennetään konserniyhteisöjen väliset sisäiset tuotot ja kulut, sisäinen voitonjako, sisäiset katteet ja vähemmistöosakkaiden osuudet toiminnan tuloksesta. Tässä tekstissä käsitellään ainoastaan konsolidoituja konsernilukuja. Yhtiöiden erillistilinpäätösten lukuja voi tarkastella Konsernikatsaus-osiossa.

Konsernin toimintakate toteutui tammi-elokuussa 23,0 milj. euroa (8,5 %) edellisvuoden vastaavaa ajanjaksoa heikompana. Suurin kasvu on kaupungin nettomenoissa, mitä selittää palvelutarpeen kasvun lisäksi työvoimapalvelujen järjestämisvastuun ja työttömyysetuuksien laajemman rahoitusvastuun siirtyminen kunnille vuoden 2025 alusta. Lisäksi Tampereen Energia-konsernin liikevaihto ja toimintakulut ovat huomattavasti aiempaa pienemmät sähkönmyynnin poistumisen takia. Tilinpäätösennusteen mukaan toimintakate on toteutumassa 79,3 milj. euroa (19,0 %) edellisvuotta heikompana toimintakulujen 84,9 milj. euron (5,9 %) kasvun takia.

Verotulojen toteuma oli elokuun lopussa 2,5 milj. euroa (0,6 %) edellisvuotta suurempi. Verotuloennuste heikkenee edellisvuodesta 5,2 milj. euroa (-0,8 %), mitä selittää yhteisöveron heikko kertymäärä. Lisäksi kunnallisveron kehitys on vaatimatonta ja kuluvan vuoden verokertymää pienentää oikaisu, jossa korjataan vuonna 2024 liikaa tilitettyjä veroja. Valtionosuuksia on kertynyt elokuussa 28,6 milj. euroa enemmän kuin vuosi sitten. Valtionosuusennuste on 41,1 milj. euroa edellisvuotta suurempi työllisyyspalveluihin osoitetun rahoituksen vuoksi. Valtionosuuden kasvu ei kompensoi täysimääräisesti TE-palvelujen uudistuksen aiheuttamaa toimintakatteen heikentymistä.

Tammi-elokuun rahoitustuottojen ja -kulujen toteuma oli 9,0 milj. euroa vertailukautta heikompi. Tilinpäätösennusteen mukaan rahoitustuotot ja -kulut tulevat toteutumaan 8,3 milj. euroa edellisvuotta heikompana, mitä selittää erityisesti korkotuottojen aleneminen.

Vuosikate toteutui 0,9 milj. euroa vertailukautta heikompana. Toimintakatteen heikkenemisen sekä verotulojen ja rahoituserien vähenemisen seurauksena tilinpäätöksen vuosikatteen ennustetaan laskevan 51,7 milj. euroa vertailuvuodesta.

Suunnitelman mukaiset poistot kasvoivat 5,4 milj. euroa edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta ja niiden ennustetaan kasvavan tilinpäätökseen 18,3 milj. euroa vertailuvuodesta. Vuosikatteen ennustetaan kattavan poistot 93 prosenttisesti.

Konsernin tulos oli elokuun tilanteessa 5,3 milj. euroa heikompi kuin vuosi sitten. Ennusteen mukaan konsernin tilikauden tulos muodostuu 29,1 milj. euroa alijäämäiseksi, mikä on 76,9 milj. euroa heikompi tulos kuin edellisessä tilinpäätöksessä. Konsernin tulosenusteen heikentymistä edellisvuoteen verrattuna selittää erityisesti kaupungin tulosenusteen heikentyminen 61,8 milj. eurolla. Kaupungin heikko tulos konserniennusteessa johtuu osaltaan suurista eliminoitavista tuloeristä konserniyhtiöiltä, joita ovat tonttimyynti Finnpark -konsernille (14,9 milj. euroa) ja osakemyynti Tampereen Vuokra-asunnot Oy:lle (14,9 milj. euroa). Tulosennustetta heikentävät myös Tavase Oy:n arvioitu pysyvien vastaavien alaskirjaus, Tampereen Energia-konsernin viime vuoden lukuihin sisältynyt sähkön vähittäismyynnin liiketoimintakaupasta saatu myyntivoitto sekä muiden konserniyhtiöiden heikentyneet ennusteet. Lisäksi Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy:llä ei ole toiminnan alkaessa juurikaan tuloja, mutta yhtiöllä on suuret pääomakulut mm. poistojen muodossa.

Tilikauden alijäämän ennuste 46,5 milj. euroa on 76,0 milj. euroa heikompi kuin edellisvuonna.

Konsernin rahoituslaskelma

Miljoonaa euroa	Tot 1-8 / 2025	Tot 1-8 / 2024	TP 2024
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	188,0	188,8	281,6
Tilikauden verot	-9,1	-8,9	-11,5
Tulorahoituksen korjauserät	-30,3	-11,5	-13,0
Yhteensä	148,5	168,4	257,2
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-292,1	-323,1	-538,6
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,4	1,2	6,1
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	58,3	14,3	15,8
Yhteensä	-233,5	-307,7	-516,6
Toiminnan ja investointien rahavirta	-84,9	-139,2	-259,5
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	0,0	-0,1	-1,2
Antolainasaamisten vähennykset	0,1	0,1	0,1
Yhteensä	0,1	0,0	-1,1

Miljoonaa euroa	Tot 1-8 / 2025	Tot 1-8 / 2024	TP 2024
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	307,7	255,3	428,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-94,4	-82,3	-157,3
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-42,4	-7,2	-17,5
Yhteensä	170,9	165,7	253,1
Oman pääoman muutokset	1,4	-1,0	-0,9
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-2,3	-0,3	6,5
Vaihto-omaisuuden muutos	-1,2	2,2	-2,8
Saamisten muutos	45,6	58,7	41,8
Korottomien velkojen muutos	-45,5	-57,0	-41,5
Yhteensä	-3,4	3,6	4,0
Rahoituksen rahavirta	168,9	168,4	255,2
Rahavarojen muutos	84,0	29,2	-4,2
Rahavarat 31.8.	229,6	178,9	145,5
Rahavarat 1.1.	145,5	149,8	149,8

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut	Tot 1-8 / 2025	Tot 1-8 / 2024
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, milj. €	-866,2	-827,9
Investointien tulorahoitus%	64	59
Laskennallinen lainanhoitokate	1	1
Lainanhoitokate	2	2
Kassan riittävyys, pv	60	47

Konsernin rahoituslaskelman toteuma

Konsernin rahoituslaskelma kuvaa konsernin toiminnasta aiheutuneita rahavirtoja kaupunkikonsernin ja konsernin ulkopuolisten tahojen välillä. Rahoituslaskelmasta on eliminoitu konsernin keskinäisten liiketapahtumien rahavirtavaikutukset. Tässä tekstissä käsitellään ainoastaan konsolidoituja konsernilukuja. Yhtiöiden erillistilinpäätösten lukuja voi tarkastella Konsernikatsaus-osiossa.

Toiminnan rahavirta osoittaa tilikauden aikana toiminnan avulla saatujen rahavarojen riittävyys toimintaedellytysten säilyttämiseen, uusien investointien tekemiseen ja lainojen takaisinmaksuun. Konsernin toiminnan rahavirta toteutui 19,9 milj. euroa heikompana kuin viime vuonna vastaavalla ajanjaksolla johtuen tulorahoituksen korjauseristä. Tulorahoituksen korjauserissä vuosikatetta oikaistaan konsernin saamien pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoittojen ja -tappioiden, osakkuusyhteisöjen tulososuuksien ja osinkojen sekä pakollisten varausten muutosten osalta.

Investointien rahavirta osoittaa sen rahavarojen käytön, joiden avulla järjestetään palvelutuotannon edellytykset ja kerrytetään tulevia rahavirtoja pitkällä aikavälillä. Investointien rahavirta oli elokuun lopussa 74,2 milj. euroa alhaisempi kuin viime vuonna vastaavalla ajanjaksolla. Investoinnit vähenivät 31,1 milj. euroa ja pysyvien vastaavien luovutustulot kasvoivat 43,9 milj. euroa. Merkittävimmit konsernin investoinnit raportointijaksolla muodostuivat kaupungin, Tampereen Energia -konsernin ja Tampereen Raitiotie Oy:n investoinneista. Tilinpäätösennusteen mukaan investointitaso tulee olemaan 499,1 milj. euroa, mikä on 33,4 milj. euroa vähemmän kuin vertailuvuonna.

Maksuvalmiutta mittaava investointien tulorahoitusprosentti oli elokuun lopun tilanteessa 64, mikä osoittaa konsernin tulorahoituksen tason olevan riittämätön suhteessa investointitasoon.

Toiminnan ja investointien rahavirran toteuma oli tammi-elokuussa 84,9 milj. euroa negatiivinen, mikä oli 54,3 milj. euroa parempi kuin edellisvuonna. Rahavirran negatiivisuus tarkoittaa, että toiminnan rahavirta ei riittänyt kattamaan investointien rahavirtaa kokonaisuudessaan.

Rahoituksen rahavirta osoittaa antolaina- ja muiden saamisten, toimeksiantojen varojen ja pääomien, vaihto-omaisuuden sekä oman ja vieraan pääoman muutokset tilikauden aikana. Rahoituksen rahavirraksi muodostui 168,9 milj. euroa, mikä oli suunnilleen viime vuoden vastaavan ajankohdan tasolla. Lainakanta kasvoi yhteensä 170,9 milj. euroa, mitä selittää erityisesti Tampereen Raitiotie Oy:n, Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy:n, Tampereen Vuokra-asunnot Oy:n, Tampereen Virastotalo KKOy:n sekä kaupungin lainakantojen kasvu.

Rahavarat kasvoivat tarkastelujaksolla 84,0 milj. euroa. Rahavaroilla olisi katettu kaikki toiminnan aiheuttamat maksut 60 päivän ajan. Konsernin lainanhoitokate oli elokuun lopussa kaksi, mikä ilmaisee konsernin lainanhoitokyvyn olevan tyydyttävällä tasolla.

Konsernitase

Miljoonaa euroa	31.8.2025	31.12.2024
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	5,7	6,0
Muut pitkävaikutteiset menot	128,2	121,5
Ennakkomaksut	0,4	0,9
Yhteensä	134,3	128,5
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	334,5	321,9
Rakennukset	1 881,6	1 877,5
Kiinteät rakenteet ja laitteet	840,6	829,9
Koneet ja kalusto	191,0	178,2
Muut aineelliset hyödykkeet	35,8	34,4
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	884,3	824,7
Yhteensä	4 167,9	4 066,6
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	92,4	91,0
Muut osakkeet ja osuudet	32,4	32,6
Muut lainasaamiset	20,0	20,1
Muut saamiset	0,9	0,9
Yhteensä	145,7	144,5
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1,8	2,8
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	56,8	55,6
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	10,5	9,0
Lyhytaikaiset saamiset	121,7	165,3
Rahoitusarvopaperit	44,7	45,6
Rahat ja pankkisaamiset	184,9	100,0
VASTAAVAA YHTEENSÄ	4 868,2	4 717,9

Miljoonaa euroa	31.8.2025	31.12.2024
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	607,8	607,8
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat	0,2	0,2
Muut omat rahastot	27,7	27,6
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	1 029,9	1 000,4
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	17,8	29,5
Yhteensä	1 683,3	1 665,5
VÄHEMMISTÖOSUUDET	88,4	83,2
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	0,9	1,0
Muut pakolliset varaukset	18,9	19,8
Yhteensä	19,8	20,8
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	20,0	23,4
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	2 542,7	2 330,8
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	116,5	118,6
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	116,9	158,0
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	280,5	317,7
Yhteensä	3 056,6	2 925,0
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	4 868,2	4 717,9

Konsernitaseen tunnusluvut	31.8.2025	31.12.2024
Konsernin omavaraisuusaste, %	36	37
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %	171	167
Konsernin kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 euroa	1 047 703	1 029 934
Konsernin kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa / asukas	4 016	3 956
Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 euroa	2 659 617	2 488 766
Konsernin lainat, euroa / asukas	10 195	9 559
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1 000 euroa	20 012	20 110
Asukasmäärä	260 874	260 358

Konsernitase

Konsernitase osoittaa kaupunkikonsernin taloudellisen aseman selvittämällä konserniyhteisöjen varat ja velat. Konsernitase osoittaa konsernin oman pääoman sen jälkeen, kun konserniyhteisöjen keskinäiset saamiset ja velat, aktivoidut sisäiset katteet sekä keskinäinen omistus on vähennetty. Tässä tekstissä käsitellään ainoastaan konsolidoituja konsernilukuja. Yhtiöiden erillistilinpäätösten lukuja voi tarkastella Konsernikatsaus-osiossa. Tampereen kaupunkikonsernin taseen loppusumma oli elokuun lopussa 4 868,2 milj. euroa, mikä on 150,3 milj. euroa enemmän kuin tilinpäätöksessä 2024. Alkuvuoden konsernirakenteen muutoksia on käsitelty osiossa Konsernirakenne ja olennaiset tapahtumat.

Pysyviä vastaavia ovat erät, jotka on tarkoitettu tuottamaan tuloa jatkuvasti useana tilikautena. Pysyviin vastaaviin sisällytetään aineettomat ja aineelliset hyödykkeet sekä sijoitukset. Yli 90 prosenttia konsernin pysyvistä vastaavista on aineellisia hyödykkeitä. Aineelliset hyödykkeet kasvoivat vuodenvaihteesta 101,3 milj. euroa (2,5 %), mikä selittyy pääosin ennakkomaksujen ja keskeneräisten hankintojen, maa- ja vesialueiden, kiinteiden rakenteiden ja laitteiden sekä koneiden ja kaluston kasvulla.

Konsernin oma pääoma vahvistui elokuun lopun tilanteessa tilikauden ylijäämän seurauksena 17,8 milj. euroa. Konsernin omavaraisuusaste (36 %) heikkeni tilinpäätöksestä kaksi prosenttia. Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan kuntasektorilla pitää vähintään 50 prosenttia.

Konsernin lainakanta (2 659,6 milj. euroa) kasvoi vuodenvaihteesta 170,9 milj. euroa. Lainakanta kasvoi eniten Tampereen Raitiotie Oy:llä, Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy:llä, Tampereen Vuokra-asunnot Oy:llä, Tampereen Virastotalo KK Oy:llä sekä kaupungilla. Lainakannan ennustetaan kasvavan vuoden loppuun mennessä 2 722,4 milj. euroon, mikä on 233,6 milj. euroa enemmän kuin edellisvuoden tilinpäätöksessä. Lyhytaikainen koroton vieras pääoma ei ole täysin vertailukelpoinen edelliseen tilinpäätökseen kirjanpidon jaksotusten vuoksi.

Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus oli 171 prosenttia, mikä tarkoittaa, että tammielokuun käyttötuloista olisi tarvittu 171 prosenttia vieraan pääoman takaisinmaksuun.

TALOUSARVION TOTEUMAVERTAILU

OLENNAISET POIKKEAMAT TALOUSARVIOON

Talousarvion toteutuminen - tilinpäätösennuste

Talousarvion toteumavertailu sisältää koonnin sitovien erien poikkeamista talousarvioon nähden sekä kaupungin eri yksiköiden talouden toteuma- ja tilinpäätösennustetiedot.

Tilikauden tulosenuste on 55,8 milj. euroa alijäämäinen, mikä on 32,7 milj. euroa budjetoitua heikompi.

Sivistyspalvelujen palvelualueen toimintakatteen tilinpäätösennuste on 3,2 milj. euroa muutettua talousarviota parempi. Kasvatus- ja opetuslautakunnan toimintakate-ennuste on 1,6 milj. euroa budjetoitua parempi, mikä aiheutuu maksutuottojen hyvästä kertymästä ja varhaiskasvatuksen toimintakulujen säästöistä. Vastaavasti perusopetuksen henkilöstölukujen ennustetaan ylittyvän erityisesti tuen lainsäädännön muutoksen takia. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ennuste on 1,6 milj. euroa budjetoitua parempi museoiden ja liikuntapalvelujen maksutuottojen ylityksen ja kulttuurin avustusten alituksen takia.

Elinvoiman palvelualueen toimintakatteen ennustetaan toteutuvan 15,5 milj. euroa budjetoitua heikompana. Asunto- ja kiinteistölautakunnan 15,3 milj. euroa budjetoitua heikomman ennusteen taustalla ovat pääosin tilikaudella toteutumattomat pysyvien vastaavien myyntivoitot. Myös maankäyttösopimuskorvaukset ja ulkoiset vuokratuotot alittavat muutetun talousarvion. Elinvoima- ja osaamislautakunnan ennuste on 0,1 milj. euroa budjetoitua heikompi. Tampereen seudun työllisyysalueen toimintakulujen ennustetaan toteutuvan selvästi budjetoitua pienempinä, jonka vuoksi Tampereen ja muiden jäsenkuntien maksuosuudet ovat suunniteltua pienemmät. Vastaavasti kunnan rahoitusosuus työttömyystuista on toteutumassa merkittävästi budjetoitua suurempana. Lukioiden toimintakate-ennuste on hieman budjetoitua parempi ja ammatillisen koulutuksen budjetoitua heikompi.

Kaupunkiympäristön palvelualueen toimintakatteen tilinpäätösennuste on 0,4 milj. euroa muutettua talousarvioita parempi, mikä johtuu joukkoliikennelautakunnan lippu- tulojen hyvästä kertymästä ja liikennepalvelujen ostojen alituksesta. Vastaavasti yhdyskuntalautakunnan maksutuotot ovat toteutumassa budjetoitua pienempinä mm. rakennusvalvonnan tuottojen takia.

Konsernihallinnon ja yhteisten erien toimintakate-ennuste on yhteensä 1,0 milj. euroa muutettua talousarviota parempi. Konsernihallinnon ennuste on 0,7 milj. euroa muutettua talousarviota parempi johtuen pääosin säästyvistä henkilöstömenoista rekrytointien ja projektien toteutuessa suunniteltua myöhemmin. Konsernihallinnon yhteisten erien toimintakatteen ennuste on 0,3 milj. euroa budjetoitua parempi, mikä johtuu palvelujen ostojen säästöistä.

Tilinpäätösennusteen nettoinvestoinnit ovat 242,0 milj. euroa, mikä alittaa muutetun talousarvion 52,4 milj. eurolla. Asunto- ja kiinteistölautakunnan investointiennuste on yhteensä 23,6 milj. euroa budjetoitua pienempi, koska useat talonrakennushankkeet siirtyvät seuraavalle vuodelle ja Hiedanrannan vesialueen nollakuidun poistamisen aikataulu viivästyy lupa-asioiden vuoksi. Yhdyskuntalautakunnan investointiennuste on 14,9 milj. euroa budjetoitua pienempi Viinikankadun maanalaisen ajoyhteyden rakennustöiden ja Hiedanrannan hankkeiden siirtymisen vuoksi. Konsernihallinnon investointiennuste on yhteensä 11,9 milj. euroa budjetoitua pienempi, koska Tampereen Särkänniemi Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman (SVOP) rahastoon tehtävä sijoitus siirtyy hallinto-oikeuteen tehdyn valituksen takia. Vastaavasti toteutunutta Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen yhtiöittämiseen liittyvää yhteensä 9,0 milj. euron SVOP-sijoitusta ei ole huomioitu vielä talousarviossa.

Korkotuottojen ja -kulujen ennuste on 1,2 milj. euroa muutettua talousarviota parempi, mitä selittää budjetoitua pienemmät korkokulut. Pitkäaikaisten lainojen lisäyksen ennuste 4,9 milj. euroa suunniteltua pienempi.

Tarkemmat tiedot poikkeamien syistä löytyvät Kaupungin toiminta ja talous -osan luvusta Investoinnit sekä Talousarvion toteumavertailu -osasta ao. yksiköiden kohdalta.

Yhteenveto poikkeamista talousarvioon sitovuustasoin

KÄYTTÖTALOUS

Toimintakate, 1 000 euroa	Tot 1-8 / 2025	TP 2024	Muutettu TA 2025	TP Enn 2025	TP Enn 25 / Muutettu TA 25
Sivistyspalvelujen palvelualue					
Kasvatus- ja opetuslautakunta	-265 280	-389 156	-408 995	-407 385	1 610
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	-77 038	-113 819	-119 706	-117 933	1 773
Hyvinvoinnin kehitysohjelma	-347	-378	-500	-500	-0
Hiedanranta	-176	-88	-75	-250	-175
Elinvoiman palvelualue					
Elinvoima- ja osaamislautakunta					
Elinvoima- ja osaamislautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	-98 578	-92 897	-145 500	-145 232	268
Ammatillinen koulutus (tilikauden tulos)	-769	2 157	-222	-621	-399
Tampereen seudun työllisyysalue (tilikauden ylijäämä)	12 089		0	0	0
Asunto- ja kiinteistölautakunta					
Asunto- ja kiinteistölautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	119 294	172 008	216 970	200 730	-16 240
Hiedanranta	-19	-74	-1 020	-120	900
Kaupunkiympäristön palvelualue					
Yhdyskuntalautakunta					
Yhdyskuntalautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	-36 629	-48 777	-55 079	-56 725	-1 647
Viiden tähden keskusta	-52	-134	-330	-30	300
Hiedanranta	0	0	-400	-100	300
Hiilineutraaleja tekoja	-280	-505	-500	-500	0
Joukkoliikennelautakunta	-26 027	-33 582	-39 182	-37 699	1 484

Toimintakate, 1 000 euroa	Tot 1-8 / 2025	TP 2024	Muutettu TA 2025	TP Enn 2025	TP Enn 25 / Muutettu TA 25
Konsernihallinto (toimintakate)					
ICT-kehittäminen (toimintakate+nettoinvestoinnit)	-7 745	-10 466	-15 210	-15 000	210
Tarkastuslautakunta	-225	-407	-412	-412	0
Keskusvaalilautakunta	-1 378	-1 010	-1 410	-1 411	-1
Viiden tähden keskusta -kehitysohjelma	-821	-829	-1 603	-1 603	0
Hiedanranta-kehitysohjelma	-9	34	-100	-100	0
Älykaupunki kaupunkilaisille -kehitysohjelma	-857	-1 055	-1 308	-1 308	0
Welcoming city -kehitysohjelma	-156	-295	-516	-516	0
Elämystalouden kehitysohjelma	-391	-497	-657	-657	0
Konsernihallinto (pl. erikseen sitovat erät)	-20 365	-28 718	-39 376	-38 688	688
Yhteiset erät	-57 469	-110 207	-99 357	-99 042	315

INVESTOINNIT

Nettoinvestoinnit, 1 000 euroa	Tot 1-8 / 2025	TP 2024	Muutettu TA 2025	TP Enn 2025	TP Enn 25 / Muutettu TA 25
Sivistyspalvelujen palvelualue					
Kasvatus- ja opetuslautakunta	-959	-1 672	-3 277	-2 778	499
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	-12 177	-15 250	-17 284	-15 796	1 488
Elinvoiman palvelualue					
Elinvoima- ja osaamislautakunta					
Elinvoima- ja osaamislautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	-25	-464	-1 567	-1 567	0
Ammatillinen koulutus	-945	-1 697	-2 000	-2 000	0
Asunto- ja kiinteistölautakunta					
Asunto- ja kiinteistölautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	-11 763	-16 361	-12 250	-13 346	-1 096
Talorakennushankkeet (pl. Hiedanranta)	-60 196	-116 283	-113 900	-97 168	16 732
Hiedanranta	-87	-3 821	-9 400	-3 401	5 999
Viiden tähden keskusta	-817	-630	-4 030	-2 030	2 000
Kaupunkiympäristön palvelualue					
Yhdyskuntalautakunta					
Yhdyskuntalautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	-27 582	-54 193	-52 000	-52 000	0
Hiedanranta	0	0	-1 400	0	1 400
Viiden tähden keskusta	-8 410	-4 782	-28 605	-15 605	13 000
Joukkoliikennelautakunta	-8	-11	-500	-50	450
Konsernihallinto					
Yhteiset erät	-26 646	-87 806	-39 516	-27 827	11 689

LASKELMAOSA

1 000 euroa	Tot 1-8 / 2025	TP 2024	Muutettu TA 2025	TP Enn 2025	TP Enn 25 / Muutettu TA 25
Korkotuotot ja -kulut	-3 168	-7 109	-6 500	-5 336	1 164
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	117 500	109 359	120 619	115 759	-4 860

TALOUSARVION TOIMINNAN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Talousarvion toiminnan tavoitteet perustuvat Tampereen strategiaan sekä pormestari-ohjelmaan. Talousarviossa tavoitteita asetetaan ensisijaisesti toiminnan vaikuttavuudelle ja tuloksille. Alla olevassa taulukossa esitetään kokonaisnäkyä vuoden 2025 talousarvion toiminnan etenemisestä tammi-elokuun aikana ja arvio niiden toteutumisesta vuoden loppuun mennessä.

Kaupunkitasoisten ja lautakunnille asetettujen toiminnan tavoitteiden toteumiin voi tutustua tarkemmin kaikille avoimelta PowerBI-raportilta.

 [Löydät PoweBI-raportin tästä linkistä.](#)

Nro	Toiminnan tavoite 2025	Toteuma	Selite	Lisätietoa toteumasta
1	1.-9. -luokkalaisten koulupäivän aikainen koettu hyvinvointi on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna (89 %).	+	Tavoitteen arvioidaan toteutuvan	Kasvatus- ja opetuslautakunta
2	Seuraavan kaupunginosa-ohjelman kohdealue on selvitetty tarveperusteisesti kaupungin-osakehittämisen työryhmässä ja ohjelman valmistelu on käynnistetty.	+	Tavoitteen arvioidaan toteutuvan	Asunto- ja kiinteistö-lautakunta
3	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyö on vahvistunut edelliseen vuoteen verrattuna.	?	Tavoitteen toteutumista ei voida vielä arvioida	Kaupungin-hallitus
4	Nuorten päihteiden käyttö ¹ on vähentynyt vuoteen 2023 verrattuna (9,1 %).	+	Tavoitteen toteutumista ei voida vielä arvioida	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
5	Tamperelaisten liikkuminen ja harrastaminen on lisääntynyt keskeisissä kohteissa ² edelliseen vuoteen verrattuna.	+	Tavoitteen arvioidaan toteutuvan	Kasvatus- ja opetuslautakunta, Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
6	5. ja 8. -luokkalaisten fyysinen toimintakyky on vahvistunut edelliseen vuoteen verrattuna.	?	Tavoitteen toteutumista ei voida vielä arvioida	Kasvatus- ja opetuslautakunta

¹ Nuorten osuus, jotka kokeilleet huumeita vähintään 2 kertaa.

² Liikunnan ohjauspalveluiden osallistujamäärät, uimahallien ja maauimalan kävijämäärät, nuorten digitaalisen alustan kävijämäärät, Monitoimitalon ryhmiin ja toimintaan osallistujat sekä nuorisopassin käyttäjämäärät.

Nro	Toiminnan tavoite 2025	Toteuma	Selite	Lisätietoa toteumasta
7	Oppivelvollisuuden piiriin kuumattomien, vailla ammatillista tutkintoa olevien perustutkinto-opiskelijoiden, negatiiviset eroamiset ovat vähentyneet edelliseen vuoteen verrattuna.	+	Tavoitteen arvioidaan toteutuvan	Elinvoima- ja osaamis-lautakunta
8	Pienten lasten tuen saatavuus on parantunut toimintakauteen 2023-2024 verrattuna.	+	Tavoitteen arvioidaan toteutuvan	Kasvatus- ja opetuslautakunta
9	Syrjintää kokeneiden osuus on vähentynyt vuoteen 2023 verrattuna (32,8 %).	-	Tavoitteen arvioidaan jäävän toteutumatta	Kaupunginhallitus
10	Kiusaaminen on vähentynyt kaikilla kouluasteilla edelliseen vuoteen verrattuna.	?	Tavoitteen toteutumista ei voida vielä arvioida	Elinvoima- ja osaamis-lautakunta, Kasvatus- ja opetuslautakunta
11	Kaupungin ja hyvinvointialueen yhteinen kokemus yhdyspintatyön toimivuudesta on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna.	?	Tavoitteen toteutumista ei voida vielä arvioida	Kaupunginhallitus
12	Laajan työttömyysasteen ³ kehitys on nuorten ja ulkomaalaisten osalta kuuden suurimman kaupungin keskiarvon tasolla.	+/-	Tavoitteen arvioidaan toteutuvan osittain	Elinvoima- ja osaamis-lautakunta

³ Laaja työttömyysaste pitää sisällään työttömät työnhakijat ja erilaisten työllisyyspalveluiden piirissä olevat henkilöt.

Nro	Toiminnan tavoite 2025	Toteuma	Selite	Lisätietoa toteumasta
13	Työllistymistä edistävän palvelun perusteella työttömyysetuutta saa Tampereella keskimäärin vähintään 3000 henkilöä kuukaudessa ⁴ .	+	Tavoitteen arvioidaan toteutuvan	Elinvoima- ja osaamis- lautakunta
14	Asunto- ja maapolitiikan linjausten mukainen asuntotuotantotavoite 716 kohtuuhintaista asuntoa on toteutunut.	+	Tavoitteen arvioidaan toteutuvan	Asunto- ja kiinteistö- lautakunta
15	Yhtiömuotoiseen asumiseen on asetettu haettavaksi avoimessa menettelyssä tai neuvottelu- menettelyssä tontteja 100.000 kem ² .	+	Tavoitteen arvioidaan toteutuvan	Asunto- ja kiinteistö- lautakunta
16	Asemakaavoituksella ja tontin- luovutuksella on mahdollistettu vuosittain keskimäärin 150 pientalon rakentaminen ⁵ .	+/-	Tavoitteen arvioidaan toteutuvan osittain	Asunto- ja kiinteistölauta- kunta, Yhdyskunta- lautakunta
17	Asunnottomuus kokonaisuutena on vähentynyt ja pitkäaikais- asunnottomuus on kääntynyt laskuun yhteistyössä sidosryhmien kanssa edelliseen vuoteen verrattuna.	?	Tavoitteen toteutumista ei voida vielä arvioida	Asunto- ja kiinteistö- lautakunta

⁴ Työmarkkinatukea voi saada työttömyyden tai työllistymistä edistävän palvelun (mm. työnhaun tuki, osaamisen kehittäminen ja kuntoutus) perusteella. Kunta ei maksa työmarkkinatuen kuntaosuutta siltä ajalta, jolloin työmarkkinatukea saava henkilö osallistuu työllistymistä edistäviin palveluihin.

⁵ Asunto- ja maapolitiikan linjausten mukainen tavoite vuosille 2022–2025 keskimäärin 150 tonttia vuodessa.

Nro	Toiminnan tavoite 2025	Toteuma	Selite	Lisätietoa toteumasta
18	Itsensä yksinäiseksi tuntevien lasten, nuorten ja aikuisten osuus on vähentynyt vuoteen 2023 verrattuna.	?	Tavoitteen toteutumista ei voida vielä arvioida	Elinvoima- ja osaamis- lautakunta, Kasvatus- ja opetuslautakunta
19	Kokemus vaikuttamis- mahdollisuuksista oman asuinalueen kehittämiseen on parantunut vuoteen 2023 verrattuna (33,2%).	-	Tavoitteen arvioidaan jäävän toteu- tumatta	Kulttuuri- ja vapaa-aika- lautakunta, Yhdyskunta- lautakunta
20	Kävijämäärät kulttuurikohteissa ovat kasvaneet edelliseen vuoteen verrattuna.	+/-	Tavoitteen arvioidaan toteutuvan osittain	Kulttuuri- ja vapaa-aika- lautakunta
21	Yritystapahtumien ja kongressien määrä on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna.	?	Tavoitteen toteutumista ei voida vielä arvioida	Kaupungin- hallitus
22	Yleisarvosana Tampereesta tapahtumia ja kulttuuria tukevana ja edistävänä kaupunkina on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna.	?	Tavoitteen toteutumista ei voida vielä arvioida	Kulttuuri- ja vapaa-aika- lautakunta
23	Aloittavien startup-yritysten määrä ja niiden henkilöstömäärä ovat kasvaneet edelliseen vuoteen verrattuna.	?	Tavoitteen toteutumista ei voida vielä arvioida	Elinvoima- ja osaamis- lautakunta
24	Mielikuva Tampereen onnistumisesta innovaatioiden tukemisessa on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna.	?	Tavoitteen toteutumista ei voida vielä arvioida	Kaupungin- hallitus

Nro	Toiminnan tavoite 2025	Toteuma	Selite	Lisätietoa toteumasta
25	80 % asemakaavoitetusta asuinkerrosalasta sijoittuu joukkoliikennevyöhykkeille ja aluekeskuksiin.	+	Tavoitteen arvioidaan toteutuvan	Yhdyskunta-lautakunta
26	Joukkoliikenteen matkustajamäärä on kasvanut 3 % edelliseen vuoteen verrattuna.	+	Tavoitteen arvioidaan toteutuvan	Kaupunkiseudun joukkoliikenne-lautakunta
27	Kestävien liikkumismuotojen suhteellinen kulkutapaosuus on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna.	+	Tavoitteen arvioidaan toteutuvan	Yhdyskunta-lautakunta
28	Raitiotien Pirkkala-Linnainmaa jatko-osuuden rakentaminen on edennyt tavoitellun aikataulun mukaisesti.	+	Tavoitteen arvioidaan toteutuvan	Yhdyskunta-lautakunta
29	Luontotyyppien kartoitus on valmistunut kahdella Tampereen suuralueella.	+	Tavoitteen arvioidaan toteutuvan	Yhdyskunta-lautakunta
30	Tutkijoiden ja erityisasiantuntijoiden ensimmäisten oleskelulupien määrä on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna.	?	Tavoitteen toteutumista ei voida vielä arvioida	Elinvoima- ja osaamis-lautakunta
31	TE-uudistus on toteutettu onnistuneesti ⁶ .	+	Tavoitteen arvioidaan toteutuvan	Työllisyysjaosto
32	Yritys- ja työnantajapalvelujen kokonaisuuden rakentuminen on edennyt vuoden 2025 aikana.	+	Tavoitteen arvioidaan toteutuvan	Elinvoima- ja osaamis-lautakunta

⁶ Palveluketjujen katkeamattomuus ja palveluiden saatavuuden turvaaminen.

Nro	Toiminnan tavoite 2025	Toteuma	Selite	Lisätietoa toteumasta
33	Ammatillisen tutkinnon on suorittanut vähintään 2900 opiskelijaa ja tutkinnon osia tai sitä pienempiä kokonaisuuksia on suorittanut vähintään 1100 opiskelijaa.	+	Tavoitteen arvioidaan toteutuvan	Elinvoima- ja osaamis- lautakunta
34	Keskustan kävijämäärä on kasvanut 3 % edelliseen vuoteen verrattuna.	?	Tavoitteen toteutumista ei voida vielä arvioida	Kaupungin- hallitus
35	Tampere-Pirkkalan matkustajalentojen määrä on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna.	?	Tavoitteen toteutumista ei voida vielä arvioida	Elinvoima- ja osaamis- lautakunta
36	Arjen sujuvuus keskustan infra-investointien toteutuksessa on varmistettu laatimalla kokonaisviestintäsuunnitelma investointien toteutusajalle.	+	Tavoitteen arvioidaan toteutuvan	Yhdyskunta- lautakunta
37	Tampere on Suomen suositelluin opiskelukaupunki (2024 Tampere suositelluin).	+/-	Tavoitteen arvioidaan toteutuvan osittain	Kaupungin- hallitus
38	2., 7. ja 9-luokkalaisten oppimistulokset ⁷ ovat parantuneet edelliseen vuoteen verrattuna.	-	Tavoitteen arvioidaan jäävän toteutumatta	Kasvatus- ja opetuslautakunta
39	Suomen- ja englanninkielinen lukio- linja on käynnistynyt onnistuneesti elokuussa 2025.	+	Tavoitteen arvioidaan toteutuvan	Elinvoima- ja osaamis- lautakunta

⁷ Äidinkieli ja matematiikka.

Nro	Toiminnan tavoite 2025	Toteuma	Selite	Lisätietoa toteumasta
40	Teollisuuden uudistumista on tuettu toteuttamalla keskeiset toimenpiteet sirukehityksen osaamisen kehittämiseksi ja investointien varmistamiseksi.	+	Tavoitteen arvioidaan toteutuvan	Kaupungin-hallitus
41	Yhteistoimintamalli puolustus-teollisuuden liiketoiminta- ja innovaatioekosysteemin edistämiseksi on valmistunut ja toiminta käynnistynyt.	+	Tavoitteen arvioidaan toteutuvan	Kaupungin-hallitus
42	Tilikauden tulos on enintään 21,2 milj. euroa alijäämäinen (alkup. TA2025-tavoite 39,6).	-	Tavoitteen arvioidaan jäävän toteutumatta	Kaupungin-hallitus
43	Investointien tulorahoitus-% on 38 (alkup. TA2025-tavoite 42).	-	Tavoitteen arvioidaan jäävän toteutumatta	Kaupungin-hallitus
44	Esihenkilöarvioinnin kaupunki-tasoinen keskiarvo on vähintään 3.	?	Tavoitteen toteutumista ei voida vielä arvioida	Kaupungin-hallitus
45	Henkilöstön työhyvinvointi on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna.	?	Tavoitteen toteutumista ei voida vielä arvioida	Kaupungin-hallitus
46	Työntekijäkokemus on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna.	?	Tavoitteen toteutumista ei voida vielä arvioida	Kaupungin-hallitus, kaikki lautakunnat

Nro	Toiminnan tavoite 2025	Toteuma	Selite	Lisätietoa toteumasta
47	Hakijakokemus on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna.	?	Tavoitteen toteutumista ei voida vielä arvioida	Kaupungin-hallitus
48	Kaupungin avointen tehtävien hakijamäärät ovat kasvaneet edelliseen vuoteen verrattuna.	?	Tavoitteen toteutumista ei voida vielä arvioida	Kaupungin-hallitus
49	Kaupungin asiakkaista 57 % kokee, että palvelu ylittää odotukset.	-	Tavoitteen arvioidaan jäävän toteutumatta	Kaupungin-hallitus
50	Asiakkaalle arvoa tuottava asiointi digitaalisessa kanavassa on mahdollista 50 % kaupungin palveluja.	+	Tavoitteen arvioidaan toteutuvan	Kaupungin-hallitus
51	60% prosentissa vuonna 2025 toteutetuista hankinnoista on käynnistetty kustannusten hallinnan toimenpiteitä.	+	Tavoitteen arvioidaan toteutuvan	Kaupungin-hallitus

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA

Käyttötalouden toteuma ja tilinpäätösennuste

1 000 euroa	Tot 1-8 / 2025	TP 2024	Muutettu TA 2025	TP Enn 2025	TP Enn 25 / Muutettu TA 25
Toimintatulot	17 025	28 403	24 496	25 756	1 260
Toimintamenot	-282 306	-417 559	-433 491	-433 141	350
Toimintakate	-265 280	-389 156	-408 995	-407 385	1 610
Varhaiskasvatus ja esiopetus					
Toimintatulot	7 015	12 708	10 334	10 995	661
Toimintamenot	-124 115	-181 223	-192 427	-190 967	1 460
Toimintakate	-117 099	-168 515	-182 093	-179 972	2 121
Perusopetus					
Toimintatulot	10 010	15 695	14 162	14 761	599
Toimintamenot	-158 191	-236 335	-241 064	-242 175	-1 110
Toimintakate	-148 181	-220 641	-226 902	-227 414	-511

Suurimmat poikkeamat:

- maksutuottojen ylitys
- varhaiskasvatuksen menojen säästöt
- perusopetuksen henkilöstökulujen ylitys

Kasvatus- ja opetuslautakunnan tammi-elokuun toimintakate on 3,3 milj. euroa ajankohdan muutettua talousarviota parempi. Toimintatuottojen 0,6 milj. euron ylitys aiheutuu pääosin maksutuotoista. Toimintakulut ovat toteutuneet 2,6 milj. euroa budjetoitua pienempinä, mikä aiheutuu palvelujen ostojen, kalusto- ja tarvikehankintojen sekä avustusten alituksista. Vastaavasti perusopetuksen henkilöstökulut ovat ylittyneet.

Lautakunnan tilinpäätösennusteen toimintakate on 1,6 milj. euroa budjetoitua parempi. Kasvatus- ja opetuslautakunta on päättänyt talouden tasapainottamistoimenpiteistä kokouksessaan 11.3.2025. Lautakunta päätti, että syyslukukaudesta alkaen aamutoiminnasta luovutaan, iltapäivätoimintaan otetaan käyttöön yksi toiminta-aika ja maksuluokka sekä nykyiset maksuvapautuksen perusteet pidetään ennallaan.

Toimintatuottojen ennuste on 1,3 milj. euroa budjetoitua parempi pääosin aamu- ja iltapäivätoiminnan, kesäkerhojen sekä varhaiskasvatuksen maksutuottojen vuoksi. Lisäksi tukien ja avustusten ennustetaan ylittävän pakolaisten laskennallisten korvausten ja työterveyshuollosta saatavan korvauksen vuoksi. Toimintakulujen ennuste on 0,4 milj. euroa muutettua talousarviota pienempi, mikä aiheutuu pääosin varhaiskasvatuksen menojen alituksista. Varhaiskasvatuksen henkilöstömenojen alitukseen vaikuttaa Ojalan päiväkodin toiminnan aloituksen viivästyminen. Palvelujen ostojen alitusta selittää mm. palvelusetelipäivähoidon hankkeiden (mm. Hervantajärven päiväkotia) viivästyminen. Lisäksi lakisääteisen kotihoidontuen avustusten sekä kalusto- ja tarvikkehankintojen ennustetaan toteutuvan budjetoitua pienempinä. Vastaavasti perusopetuksen henkilöstömenojen ennustetaan ylittävän, mitä selittävät tuen lainsäädännön muutos, sijaiskulujen ylitys sekä valmistavan opetuksen palvelutarpeen kasvu.

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toimintakate on toteutunut tammi-elokuussa 3,1 milj. euroa ajankohdan muutettua talousarviota parempana mm. maksutuottojen, henkilöstömenojen, palvelusetelipäivähoidon ostojen, kalusto- ja materiaalihankintojen sekä lakisääteisen kotihoidon tuen toteuman takia. Tilinpäätösennusteen toimintakate on 2,1 milj. euroa budjetoitua parempi. Toimintatuottojen ennuste on 0,7 milj. euroa muutettua talousarviota suurempi pääosin maksutuottojen kertymän takia. Maksutuottojen kertymään vaikuttaa korkeimpaan maksuluokkaan on tehty indeksikorotus. Toimintakulujen alitusennuste on 1,5 milj. euroa. Henkilöstökulujen ennustetaan alittuvan 0,4 milj. euroa, koska Ojalan päiväkodin toiminta käynnistyi täysimääräisenä vasta elokuusta alkaen. Palvelujen ostojen alitusennuste on 0,2 milj. euroa. Alitusta selittää palvelusetelipäivähoidon suunniteltua pienempi toteuma mm. Hervantajärven päiväkodin viivästymisen takia. Vastaavasti työterveyspalvelujen kustannukset ylittävät budjetin. Aineet, tarvikkeet ja tavarat tiliryhmän kulujen ennustetaan alittuvan 0,5 milj. euroa kaluston ostojen ja muun materiaalin ostojen säästöjen takia. Lakisääteisen kotihoidon tuen avustusten ennustetaan alittuvan 0,6 milj. euroa, mikä johtuu kotihoidon tuella olevien lasten vähentymisestä. Syntyneet ikäluokat ovat pienempiä ja varhaiskasvatukseen siirrytään entistä aikaisemmin. Vastaavasti vuokratulujen ennustetaan ylittävän 0,2 milj. euroa tilavuokrien ja ICT-laitevuokrien takia.

Perusopetuksen toimintakate on toteutunut 0,2 milj. euroa ajankohdan muutettua talousarviota parempana, mikä johtuu pääosin palvelujen ostojen sekä kalusto- ja tarvikkehankintojen toteutumisesta. Menojen alitukseen vaikuttaa osaltaan mm. ulkokuntien laskutusten jaksottuminen ja investointien toteutuminen myöhemmässä vaiheessa vuotta. Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan 0,5 milj. euroa budjetoitua heikompana. Toimintatuottojen ennuste on 0,6 milj. euroa budjetoitua parempi. Maksutuottojen ennustetaan ylittävän 0,4 milj. euroa aamupäivä- ja iltapäivätoiminnan sekä kesäkerhotoiminnan tuottojen takia. Kasvatus- ja opetuslautakunta päätti 11.3. aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä kesäkerhojen laajuudesta ja asiakasmaksutuottojen muuttamisesta talouden tasapainottamistoimenpiteinä. Aloittaneita lapsia on 300 arvioitua vähemmän ja maksuvapautuksia arvioidaan olevan 15 %. Lisäksi tukien ja avustusten ennustetaan ylittävän 0,2 milj. euroa pakolaisten laskennallisten korvausten ja työterveyshuollosta saatavan korvauksen vuoksi. Toimintakulujen ylitysennuste on 1,1 milj. euroa, mikä aiheutuu henkilöstökuluista. Henkilöstökulujen 2,0 milj. euron ylitykseen vaikuttavat tuen lainsäädännön muutos, sijaiskulujen ylitys ja valmistavan opetuksen ryhmät. Vastaavasti palvelujen ostojen ennustetaan toteutuvan 0,5 milj. euroa budjetoitua pienempinä kotikuntakorvausten ja muiden palvelujen ostojen alitusten vuoksi. Kaluston ja muun materiaalien ostoista ennustetaan säästävän 0,4 milj. euroa.

Investointien toteuma ja tilinpäätösennuste

1 000 euroa	Tot 1-8 / 2025	TP 2024	Muutettu TA 2025	TP Enn 2025	TP Enn 25 / Muutettu TA 25
Bruttoinvestoinnit	-959	-1 672	-3 277	-2 778	499
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	-959	-1 672	-3 277	-2 778	499

Kasvatus- ja opetuslautakunnan investointeja on toteutunut tammi-elokuussa 1,0 milj. euroa. Investointien toteuma-aste on 29 %. Investointien valmistuminen painottuu loppuvuoteen.

Investointiennuste on 2,8 milj. euroa, mikä alittaa budjetin 0,5 milj. eurolla. Alitus aiheutuu Lamminpään esiopetuksen käyttöönoton siirtymisestä sekä Ojalan päiväkodin ja ennakoimattomien kohteiden investointien säästöistä.

KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA

Käyttötalouden toteuma ja tilinpäätösennuste

1 000 euroa	Tot 1-8 / 2025	TP 2024	Muutettu TA 2025	TP Enn 2025	TP Enn 25 / Muutettu TA 25
Toimintatulot	13 731	20 908	18 757	19 875	1 118
Toimintamenot	-91 291	-135 192	-139 038	-138 558	480
Toimintakate	-77 560	-114 284	-120 281	-118 683	1 598
Kulttuuri					
Toimintatulot	8 508	13 637	11 504	12 222	718
Toimintamenot	-51 376	-78 297	-79 409	-78 199	1 210
Toimintakate	-42 868	-64 660	-67 905	-65 978	1 928
Liikunta ja nuoriso					
Toimintatulot	5 223	7 271	7 254	7 654	400
Toimintamenot	-39 915	-56 895	-59 629	-60 359	-729
Toimintakate	-34 692	-49 624	-52 376	-52 705	-329

Suurimmat poikkeamat:

- Avustukset toteutuvat budjetoitua pienempinä
- Museoiden ja uimahallien maksutuottojen hyvä kertymä

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan tammi-elokuun toimintakate on 2,8 milj. euroa ajankohdan muutettua talousarviota parempi. Toimintatuottojen 1,4 milj. euron ylitys aiheutuu suurelta osin museoiden ja liikuntapalvelujen maksutuotoista. Toimintakulut ovat toteutuneet 1,4 milj. euroa ajankohdan budjettia pienempinä, mikä aiheutuu palvelujen ostojen ja avustusten säästöistä.

Lautakunnan tilinpäätösennusteen toimintakate on 1,6 milj. euroa budjetoitua parempi. Toimintatuottojen ennustetaan ylittävän budjetin 1,1 milj. eurolla, mikä johtuu museoi-

den ja liikuntapalvelujen maksutuotoista sekä liikuntapalvelujen vuokratuotoista. Toimintakulujen ennuste on 0,5 milj. euroa muutettua talousarviota pienempi. Alitus aiheutuu pääosin Tampere-talon avustusten vuokrasopimusten uudistamisesta. Tampere-talon tilavuokrat alenivat edellisvuodesta, jota ei ehditty huomioida kaupunginvaltuuston hyväksymään talousarvioon. Vastaavasti henkilöstökuluissa ja materiaalihankinnoissa ennustetaan ylitystä budjettiin.

Kulttuurin palveluryhmän toimintakate tammi-elokuussa on 2,6 milj. euroa ajankohdan muutettua talousarviota parempi museoiden tulokertymästä, avustusten toteumasta sekä eri yksiköiden henkilöstökulujen ja palvelujen ostojen toteumasta johtuen. Toteumaan vaikuttaa myös lautakunnan yhteisten palvelujen säästöt. Tilinpäätösennusteen toimintakate on 1,9 milj. euroa budjetoitua parempi. Toimintatuottojen ennustetaan ylittyvän 0,7 milj. euroa. Maksutuottojen ylitys johtuu historiallisten museoiden ja taidemuseon hyvästä yleisömenestyksestä. Toimintakulujen ennuste on 1,2 milj. euroa budjetoitua pienempi avustusten ja henkilöstökulujen toteumaennusteen takia. Avustusten ennuste on 0,9 milj. euroa budjetoitua pienempi, mikä koostuu Tampere-talon avustuksen 0,77 milj. euron ja Tampereen konservatorion vuokra-avustuksen 0,15 milj. euron säästöistä. Tampere-talon avustusten vuokrasopimusta uudistettiin, jonka vuoksi Tampere-talon tilavuokrat alenivat. Kokonaisuutena kaupungin tuki Tampere-talolle ei ole muuttunut edellisvuodesta. Henkilöstökulujen 0,6 milj. euron alitusennuste johtuu alkuvuonna täyttämättömistä vakansseista. Henkilöstökulujen alituksia ennustetaan kirjastoilla, museoilla, Tampereen seudun työväenopistolla ja Tampere Filharmoniaassa. Vastaavasti historiallisten museoiden materiaalien ostoissa ennustetaan 0,3 milj. euron ylitys.

Liikunta ja nuoriso palveluryhmän toimintakate on toteutunut 0,1 milj. euroa ajankohdan muutettua talousarviota parempana, mikä aiheutuu toimintatuottojen hyvästä kertymästä ja palveluryhmälle kohdistettujen palvelualueen yhteisten palvelujen säästöistä. Sen sijaan palveluryhmän henkilöstömenot ovat toteutuneet ajankohdan budjettia suurempina. Tilinpäätösennusteen toimintakate on 0,3 milj. euroa budjetoitua heikompi. Toimintatuottojen ennustetaan ylittyvän 0,4 milj. euroa. Tulojen budjetoitua parempaan ennusteeseen vaikuttaa erityisesti uimahallien maksutuottojen kertymä ja Tampereen stadionin isojen tapahtumien vuokratuotot. Toimintakulujen ennuste on 0,7 milj. euroa budjetoitua suurempi henkilöstökulujen ylitysten takia. Liikuntapalvelujen henkilöstökulujen ylitysennuste on 0,5 milj. euroa ja nuorisopalvelujen 0,2 milj. euroa. Erityisesti lisä- ja ylitöistä maksettavissa työaikakorvauksissa on merkittävä ylitys talousarvioon verrattuna. Henkilöstökulujen kasvu edellisvuoteen verrattuna on 1,2 milj. euroa (+7,1 %) ja henkilötöyvuosien ennuste on 25 henkilötöyvuotta (+7,4 %) edellisvuotta suurempi.

Investointien toteuma ja tilinpäätösennuste

1 000 euroa	Tot 1-8 / 2025	TP 2024	Muutettu TA 2025	TP Enn 2025	TP Enn 25 / Muutettu TA 25
Bruttoinvestoinnit	-12 177	-15 250	-17 284	-15 796	1 488
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	-12 177	-15 250	-17 284	-15 796	1 488

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan investointeja on toteutunut tammi-elokuussa 12,2 milj. euroa. Investointien toteuma-aste on 70 %. Tampereen Teatterin investointiavustus on merkittävin investointi.

Investointiennuste on tässä vaiheessa 15,8 milj. euroa, mikä on 1,5 milj. euroa muutettua talousarviota pienempi. Kulttuurin investointiennuste on 0,2 milj. euroa budjetoitua pienempi, mikä johtuu soitinhankintojen säästöistä ja Pakkahuoneen investointien siirtymisestä osin vuodelle 2026. Liikunnan ja nuorison investointien ennustetaan toteutuvan 1,3 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä investointihankkeiden viivästymisen takia. Säästöt koostuvat mm. Hervannan-Koivistonkylän, Tasanteen-Niihaman ja Vuoreksen reittien kunnostamisen ja rakentamisen viivästymisestä mm. selvitys- ja lupa-asioiden vuoksi sekä Kaupin kenttien peruskorjauksen aikataulutuksesta.

ELINVOIMA-JA OSAAMISLAUTAKUNTA

Käyttötalouden toteuma ja tilinpäätösennuste

1 000 euroa	Tot 1-8 / 2025	TP 2024	Muutettu TA 2025	TP Enn 2025	TP Enn 25 / Muutettu TA 25
Toimintatulot	128 250	119 030	191 801	184 885	-6 916
Toimintamenot	-214 557	-208 358	-335 978	-329 187	6 790
Toimintakate	-86 307	-89 327	-144 122	-144 247	-125
Ammatillinen koulutus					
Toimintatulot	70 131	109 464	106 497	105 646	-851
Toimintamenot	-69 914	-105 855	-105 119	-104 661	458
Toimintakate	217	3 609	1 378	985	-393
Lukiokoulutus					
Toimintatulot	870	1 788	1 534	1 534	0
Toimintamenot	-26 238	-37 797	-42 111	-41 938	173
Toimintakate	-25 368	-36 008	-40 577	-40 404	173
Työllisyys- ja kasvupalvelut					
Toimintatulot	4 475	7 778	4 659	6 369	1 710
Toimintamenot	-77 720	-64 707	-109 637	-111 253	-1 616
Toimintakate	-73 245	-56 928	-104 923	-104 829	94
Tampereen Seudun Työllisyysalue					
Toimintatulot	52 774		79 110	71 335	-7 775
Toimintamenot	-40 685		-79 110	-71 335	7 775
Toimintakate	12 089		0	0	0

Suurimmat poikkeamat:

- Työllisyys- ja kasvupalveluiden palveluiden ostojen merkittävä pieneminen 5,9 milj. euroa parantaa tilinpäätösennustetta.
- Työttömyysturvamaksut ovat ennakoitua suurempia heikentäen 7,5 milj. euroa Työllisyys -ja kasvupalveluiden tilinpäätösennustetta.

Elinvoima- ja osaamislautakunnan toimintakate toteutui tammi-elokuussa 11,4 milj. euroa muutettua talousarviota parempana. Toimintatuotot toteutuivat 0,5 milj. euroa suunniteltua suurempina ja toimintakulut 10,9 milj. euroa budjetoitua pienempinä. Toimintatuotoissa myyntituotot ovat toteutuneet suunniteltua suurempina 0,5 milj. euroa. Toimintakulujen osalta suurimmat poikkeamat kohdistuvat etenkin henkilöstömenoihin, avustuksiin ja palvelujen ostoihin. Henkilöstökulut ovat toteutuneet 3,9 milj. euroa ja palvelujen ostot 6,4 milj. euroa sekä aineet ja tarvikkeet 1,1 milj. euroa kauden suunnitelmaa pienempänä.

Tilinpäätösennusteen mukaan lautakunnan toimintakate toteutuu 0,1 milj. euroa muutettua talousarviota heikompana. Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan 6,9 milj. euroa suunniteltua heikompana ja toimintakulujen 6,7 milj. euroa suunniteltua pienempänä. Palveluryhmätasolla henkilöstökulujen ennusteeseen sisältyy merkittävää alitusta Työllisyysalueella 2,9 milj. euroa ja Tredussa 0,5 milj. euroa. Avustusten ennuste on 6,4 milj. euroa muutettua talousarviota huonompi. Vuokramenojen ennuste on 0,1 milj. euroa muutettua talousarviota parempi.

Ammatillisen koulutuksen tammi-elokuun toteutunut tilikauden tulos oli 0,2 milj. euroa, joka on 0,3 milj. euroa kauden muutettua talousarviota parempi. Ammatillisen koulutuksen palveluryhmän tukien ja avustusten määrä tuotto puolella alittui 0,7 milj. euroa. Toimintakulujen suhteen, palvelujen ostot ovat toteutuneet 0,5 milj. euroa muutettua talousarviota pienempänä. Henkilöstökulut ovat toteutuneet 0,6 milj. euroa pienempinä. Vuokrakulut ovat olleet 0,5 milj. euroa suuremmat. Tilinpäätösennuste on 0,4 milj. euroa muutettua talousarviota heikompi, painottuen projektien matalampaan tuloennusteeseen ja henkilöstömenojen pienemiseen sekä vuokrakustannusten suurenemiseen.

Lukiokoulutuksen toimintakate toteutui tammi-elokuussa -25,4 milj. eurona, joka on 1,6 milj. euroa kauden suunnitelmaa parempi. Toimintatuotot toteutuivat lähes suunnitellusti, avustusten ollessa 0,3 milj. euroa heikempi toiminnantuotoissa. Henkilöstökulut toteutuvat 0,6 milj. euroa suunniteltua pienempinä mm. projektien ja verkkokurssien palkkakustannusten toteumasta sekä palkanosien maksujen toteutuessa myöhempinä kausina. Aineet, tarvikkeet ja tavarat -tiliryhmän toteuma oli 0,6 milj. euroa suunniteltua pienempi. Suurin osa johtuu oppivelvollisten materiaalihankintojen toteutumisesta epätasaisesti vuoden aikana. Toimintakatteen ennuste on 0,2 milj. euroa parempi, johtuen materiaalihankinnoista.

Työllisyys- ja kasvupalveluiden tammi-elokuun toimintakate oli -73,2 milj. euroa, joka on 3,2 milj. euroa kauden suunnitelmaa heikempi. Toimintatuotot toteutuivat 1,4 milj. euroa suunniteltua suurempana, josta tuet ja avustukset ovat 0,9 milj. euroa ja myyntituotot 0,4 milj. euroa. Toimintakulut toteutuivat 4,6 milj. euroa suunniteltua suurempina. Henkilöstökulut toteutuivat suunnitellusti. Palvelujen ostot toteutuivat 0,9 milj. euroa suunniteltua pienempinä. Avustukset toteutuivat 5,6 milj. euroa suunniteltua suurempana työmarkkinatuen kuntaosuuden ylityksen takia. Kasvava työttömyys vaikuttaa työmarkkinatuen kuntaosuuteen.

Työllisyys- ja kasvupalveluiden toimintakatteen ennuste on 0,1 milj. euroa muutettua talousarviota parempi. Avustuksiin sisältyvä työmarkkinatuen kuntaosuus on tämän hetken arvion mukaan toteutumassa 7,5 milj. euroa yli budjetoidun 41,8 milj. eurona. Palvelujen ostojen ennuste on 5,9 milj. euroa suunniteltua pienempi. Suurin osa tästä selittyy työllisyysalueen menoarvion pienenemisellä ja tähän perustuvalla Tampereen maksuosuuden ennusteella, joka on 4,9 milj. euroa vuosisuunnitelmaa pienempi.

Tampereen Seudun työllisyysalueen tammi-elokuun toimintakate oli 12,1 milj. euroa ylittäen kauden suunnitelman 12,7 milj. euroa. Toimintakulut olivat 12,6 milj. euroa alle suunnitelman. Henkilöstökulut toteutuivat 2,7 milj. euroa kauden vuosisuunnitelmaa pienempinä. Kuluvalle vuodelle on kohdistunut Työllisyys- ja kasvupalvelujen yt-menettely, jonka myötä toimintaa on organisoitu uudelleen ja henkilöstömäärä on määräaikaisten virkasuhteiden vähenemisen myötä pienentynyt. TE-ostolaskutuksessa olevat viiveet ovat alittaneet palveluiden ostot 3,8 milj. euroa. Avustusten kustannukset ovat alittaneet 5,0 milj. euroa kustannukset johtuen oikaisusta, joilla on siirretty edelliselle vuodelle kuuluvat tukien ja avustusten toteumat (5,0 milj. euroa) taseen muihin saamisiin kirjanpitolautakunnan hyvinvointialueen ja kuntajaoston lausunnon mukaisesti.

Vuoden 2024 palveluvelasta huolimatta tukien ja avustusten odotetaan toteutuvan suunnitellusti vuonna 2025. Tämän vuoksi liiketoiminnan muiden kulujen ennuste pysyy vuosisuunnitelman mukaisena. Palvelujen ostot kattavat asiakkaiden palvelut ja ostettavat tukipalvelut. Asiakkaiden palveluihin kuuluvat työvoimakoulutukset (mukaan lukien kotokoulutukset), valmennukset ja asiantuntija-arvioinnit. Palvelujen ostojen ennustetaan toteutuvan vuosisuunnitelman mukaisesti. Asiakkaiden palvelutarpeisiin vaikuttavat talouden kehityksen suunta ja työttömyystilanteen muutokset. Näiden vaikutuksia palvelujen ostoihin voidaan arvioida tarkemmin myöhemmin. Tästä syystä palvelujen ostojen odotetaan toteutuvan suunnitellusti.

Työllisyysalueen taseyksikön tilinpäätösennusteessa meno- ja tuloarviot poikkeavat vuosisuunnitelmasta, mutta tilikauden tulos pysyy nollassa. Kuntien maksuosuudet, jotka perustuvat päivitettyihin nettomenoihin, ovat toteutumassa 7,8 milj. euroa suunniteltua pienempinä. Maksuosuudet tasataan vuoden lopussa toteutuneiden kustannusten mukaan.

Henkilöstömenot alittavat vuosisuunnitelman 2,9 milj. eurolla johtuen organisaatiomuutoksista. Työllisyysalueen toiminnan käynnistyttyä 1.7.2025 on otettu käyttöön uusi organisaatiorakenne, ja määräaikaista henkilöstöä on vähennetty osana pysyvään malliin siirtymistä.

Palvelujen ostot alittavat suunnitelman 3,2 milj. eurolla asiakaspalveluiden sidonta-asteen perusteella. Myös tukipalvelujen ostot ja aine- ja tarvikeostot jäävät suunniteltua pienemmiksi. Liiketoiminnan muut kulut ovat 1,6 milj. euroa pienemmät. Tukien ja avustusten sidonta-aste on noin 85 % vuosisuunnitelmaan verrattuna, ja ennuste alittaa suunnitelman 1,1 milj. eurolla. Lisäksi toimitilavuokrat ovat toteutumassa 0,5 milj. euroa suunniteltua pienempinä.

Investointien toteuma ja tilinpäätösennuste

1 000 euroa	Tot 1-8 / 2025	TP 2024	Muutettu TA 2025	TP Enn 2025	TP Enn 25 / Muutettu TA 25
Elinvoima- ja osaamislautakunta (pl. erikseen sitovat erät)					
Bruttoinvestoinnit	-970	-2 161	-3 567	-3 567	0
Ammatillinen koulutus	-807	-1 697	-2 000	-2 000	0
Muut Bruttoinvestoinnit	-163	-464	-1 567	-1 567	0
Pysyvien vastaavien luovutustulot	99	102		99	99

Elinvoima- ja osaamislautakunnan muutettuun talousarvioon sisältyy nettoinvestointeja yhteensä 3,6 milj. euroa. Investoinnit koostuvat erikseen sitovista ammatillisen koulutuksen investoinneista sekä lukiokoulutuksen ensikertaisesta kalustamisesta.

Investointeja on tammi-elokuussa toteutettu 1,0 milj. eurolla kohdistuen suurimmalta osin Ammatillisen koulutuksen palveluryhmään, 0,8 milj. euroa. Ammatillisen koulutuksen investointisuunnitelma sisältää 2,0 milj. euron kone- ja laitehankinnat. Lukioiden investointeja on tammi-elokuussa toteutettu 0,1 milj. eurolla.

Lukiokoulutuksen suunnitellut investoinnit 1,5 milj. euroa liittyvät Pyynikintie 2:n remontoitujen tilojen ensikertaiseen kalustamiseen ja Klassillisen lukion kuntosalin kalustukseen sekä Sammon keskuslukion auditorion investointiin.

Investointien tilinpäätösennuste on vieläkin 3,6 milj. euroa.

ASUNTO- JA KIINTEISTÖLAUTAKUNTA

Käyttötalouden toteuma ja tilinpäätösennuste

1 000 euroa	Tot 1-8 / 2025	TP 2024	Muutettu TA 2025	TP Enn 2025	TP Enn 25 / Muutettu TA 25
Kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka					
Toimintatulot	203 554	261 473	310 710	293 755	-16 955
Toimintamenot	-57 353	-89 539	-94 731	-93 145	1 586
Toimintakate	146 201	171 934	215 979	200 610	-15 369

Suurimmat poikkeamat:

- Maankäyttösopimuskorvauksia arvioidaan kertyvän 2,0 milj. euroa suunniteltua vähemmän.
- Pysyvien vastaavien myyntivoittoja (netto) ennustetaan kertyvän 13,0 milj. euroa suunniteltua vähemmän.

Asunto- ja kiinteistölautakunnan toimintakatteen toteuma on elokuun lopun tilanteessa 146,2 milj. euroa ja se on 1,4 milj. euroa kauden muutettua talousarviota huonompi. Toimintatuotot 203,6 milj. euroa, ovat 7,2 milj. euroa vähemmän kuin kauden budjetti. Toimintakulut 57,4 milj. euroa, ovat toteutuneet 5,8 milj. euroa kauden suunnitelmaa pienempinä. Toimintatuottojen pienempää toteumaa selittää erityisesti pysyvien vastaavien myyntivoittojen suunniteltua pienempi toteuma sekä vuokratuottojen suunniteltua pienempi toteuma.

Tilinpäätösennusteen toimintakate 200,6 milj. euroa, on 15,3 milj. euroa muutettua talousarviota vähemmän. Toimintatuottojen ennustetaan alittuvan yhteensä 17,0 milj. euroa. Maankäyttösopimuskorvauksia arvioidaan tuloutuvan 3,0 milj. euroa, joka on 2,0 milj. euroa budjetoitua vähemmän. Maankäyttösopimuskorvaukset tuloutuvat yhdyskuntarakentamisen toteutumisen suhteessa. Vuokratuottojen ennuste on 235,6 milj. euroa ja ne ovat toteutumassa 2,4 milj. euroa budjetoitua pienempinä. Vuokratuotot pienenevät sekä maa- ja vesialueiden että tilavuokrien osalta. Lisäksi sopimuksia on purkautunut ja on tullut luopumisia sekä muutamat taloyhtiöt ovat lunastaneet taloyhtiön tontin itselleen. Ulkoisten tilavuokratuottojen pieneneminen johtuu vuokrasopimusmuutoksista.

Pysyvien vastaavien myyntivoittojen nettoennuste 53,0 milj. euroa on 13,0 milj. euroa muutettua talousarviota huonompi muutamien tonttien myyntien jäädessä toteutumatta vuonna 2025. Pysyvien vastaavien tonttiluovutukset ovat suurin vaikuttava tekijä myyntivoittoennusteen muutoksessa.

Toimintakulujen ennuste on 1,6 milj. euroa muutettua talousarviota parempi. Tämä selittyy hissiavustusten pienenemisenä vuodelle 2025. Myös asiantuntijapalveluita vähennetään merkittävästi 2,0 milj. euroa sekä rakennusten ja alueiden kaavoituskustannuksia 0,2 milj. euroa. Henkilöstökulujen ennuste on päivitetty ja elokuun tilanteessa se on 0,2 milj. euroa pienempi kuin vuosisuunnitelma. Tähän syynä on muun muassa avoimena olleet vakanssit, rekrytointien viivästyminen ja erilaiset työaikajärjestelyt. Uutena kulu eränä 1,0 milj. euroa ratikan rasitesopimuksia.

Investointien toteuma ja tilinpäätösennuste

1 000 euroa	Tot 1-8 / 2025	TP 2024	Muutettu TA 2025	TP Enn 2025	TP Enn 25 / Muutettu TA 25
Asunto- ja kiinteistölautakunta (pl. erikseen sitovat erät)					
Bruttoinvestoinnit	-11 762	-19 401	-12 250	-13 346	-1 096
Pysyvien vastaavien luovutustulot	70 365	11 698	94 219	80 143	-14 076
Talonrakennushankkeet (pl. Hiedanranta)					
Bruttoinvestoinnit	-60 429	-118 521	-114 000	-98 097	15 903
Rahoitusosuudet	260	1 304	100	929	829
Nettoinvestoinnit	-60 169	-117 217	-113 900	-97 168	16 732
Pysyvien vastaavien luovutustulot		556		0	0
Hiedanranta					
Bruttoinvestoinnit	-87	-3 821	-9 400	-3 401	5 999
Viiden tähden keskusta					
Bruttoinvestoinnit	-817	-630	-4 030	-2 030	2 000

Asunto- ja kiinteistölautakunnan investoinnit muodostuvat talonrakennushankkeista, maanhankinnasta, vahvistuneiden asemakaavojen ja kaupungin sitoumusten mukaisista johtosiirroista sekä pilaantuneiden maiden puhdistuksista. Erikseen valtuustoon nähden sitovien kehitysohjelmien Viiden tähden keskusta ja Hiedanranta investointimenoja sisältyy lautakunnan muutettuun talousarvioon yhteensä 13,43 milj. euroa.

Tammi-elokuussa lautakunnan alaisia investointeja on toteutettu yhteensä 73,1 milj. eurolla. Talonrakennushankkeita on toteutettu 60,2 milj. eurolla. Investointien toteuma maaomaisuuden investoinneista muodostuvan asunto ja kiinteistölautakunta pl. erikseen sitovat erät osalta on 12,6 milj. euroa.

Lautakunnan nettoinvestointien tilinpäätösennuste 115,9 milj. euroa on 23,6 milj. euroa muutettua talousarviota pienempi. Joista Talonrakennusinvestoinnit ovat 16,7 milj. euroa ja kiinteistötoimi 6,9 milj. euroa.

Tilinpäätösennusteen mukaan vuoden 2025 hankekohtaisissa määrärahoissa on paljon hajontaa. Merkittävimmät erot muutetussa talousarviossa kohdistuvat seuraaviin hankkeisiin: Ahvenisjärven koulun uudisrakennus -hankkeen toteutuskustannukset ovat pienentyneet 2,3 milj. eurolla. Hervannan vapaa-aikakeskuksen perusparannus -hankkeen määräraha alittuu noin 1,8 milj. eurolla. Lamminpään koulun rakennus 2 uudisrakennus ovat pienentyneet 1,2 milj. eurolla.

Pysyvien vastaavien luovutustuloja on kirjattu tammi-elokuussa 70,4 milj. euroa., josta suurimpana oli Finnpark tontit 14,9 milj. euroa. Koko vuoden ennustetta on laskettu 14,1 milj. euroa, ennusteen ollessa 80,1 milj. euroa.

Hiedanrannan ja Viiden tähden keskustan kehitysohjelmien investoinneista kerrotaan Kehitysohjelmat-osiossa.

YHDYSKUNTALAUTAKUNTA

Käyttötalouden toteuma ja tilinpäätösennuste

1 000 euroa	Tot 1-8 / 2025	TP 2024	Muutettu TA 2025	TP Enn 2025	TP Enn 25 / Muutettu TA 25
Toimintatulot	19 792	33 665	33 652	31 559	-2 093
Toimintamenot	-56 984	-83 081	-90 316	-89 286	1 030
Toimintakate	-37 192	-49 416	-56 664	-57 727	-1 063
Vyörytykset (Tukipalvelut ja Paikkatieto / Joukkoliikenteeseen kohdistuva osuus)	230	306	355	372	16
Toimintakate vyörytyksin	-36 961	-49 109	-56 309	-57 355	-1 047
Kaupunkiympäristön suunnittelu					
Toimintatulot	6 009	12 434	14 074	11 431	-2 643
Toimintamenot	-12 309	-18 653	-20 092	-19 642	450
Toimintakate	-6 300	-6 220	-6 018	-8 211	-2 193
Vyörytykset (Tukipalvelut sekä Paikkatieto)	-1 082	-1 464	-1 647	-1 723	-76
Toimintakate vyörytyksin	-7 382	-7 684	-7 665	-9 934	-2 269
Kaupunkiympäristön rakennuttaminen ja ylläpito					
Toimintatulot	10 163	15 925	14 044	14 544	500
Toimintamenot	-35 223	-50 749	-55 150	-54 450	700
Toimintakate	-25 061	-34 825	-41 105	-39 905	1 200
Vyörytykset (Tukipalvelut sekä Paikkatieto)	-467	-608	-713	-746	-33
Toimintakate vyörytyksin	-25 528	-35 433	-41 818	-40 651	1 167
Kestävä kaupunki					
Toimintatulot	3 344	4 921	5 040	5 090	50
Toimintamenot	-6 761	-10 085	-10 911	-10 861	50
Toimintakate	-3 416	-5 164	-5 871	-5 771	100
Vyörytykset (Tukipalvelut sekä Paikkatieto)	-635	-827	-955	-999	-44
Toimintakate vyörytyksin	-4 051	-5 992	-6 826	-6 770	56

- Asuntorakentamisen vaiheus vaikuttaa rakentamisen maksutuloihin

Yhdyskuntalautakunnan alaisuuteen kuuluvan kaupunkiympäristön palvelualueen toimintakatteen toteuma on 4,5 milj. euroa muutettua talousarviota parempi. Toteutuneet toimintatuotot ylittävät 1,3 milj. eurolla muutetun talousarvion ja toimintakulut alittavat 3,2 milj. eurolla muutetun talousarvion. Toimintatuottojen ylitykseen vaikuttaa erityisesti hulevesilaskutuksen aloitus jo elokuussa eikä näin varhaista aloitusta huomioitu talousarviossa. Myös lumen ja maan vastaanottomaksut sekä louheen myynti ovat toteutuneet suotuisasti. Tuotot alittuvat erityisesti rakennusvalvonnassa johtuen rakentamisen vaiheudesta. Toimintakulujen alitukseen vaikuttaa pääosin rakennuttamisen ja kaupunkiympäristön suunnittelun palveluostojen toteutuminen suunniteltua pienempinä, sillä hankkeiden ajoitus ei toteudu välttämättä muutetussa talousarviossa suunnitellun mukaisesti. Myös sähkön ostot alittuvat.

Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan 1,1 milj. euroa muutettua talousarviota heikompana. Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan 2,1 milj. euroa muutettua talousarviota heikompana johtuen pääosin rakentamisen aloitusten vähäisyydestä, kadunvarsipysäköinnin kysynnän ja tarjonnan vaihteluista, pysäköintivirhemaksujen viime vuotta alhaisemmasta määrästä sekä asemakaavoituksen tuottojen alituksesta. Toisaalta katutilavalvonnan, louheen myynnin ja muoviroskien keräyksen tuotot ylittyvät. Toimintakulujen ennustetaan toteutuvan 1,0 milj. euroa muutettua talousarviota pienempänä johtuen pääosin yleiskaavoituksen ja liikennejärjestelmän suunnittelun sekä kaupungin vuokraaman tietoverkkoinfran, kuntatekniikan suunnittelun sekä kunnossapidon palveluostojen alituksesta.

Kaupunkiympäristön suunnittelu -palveluryhmän toteutuneet toimintatuotot ylittävät 0,9 milj. eurolla muutetun talousarvion johtuen pääosin hulevesilaskutuksen aloituksesta jo elokuussa, mikä kompensoi rakentamisen vaiheudesta johtuvan rakennusvalvonnan ja kiinteistönmuodostuksen tuottojen alituksen. Toteutuneet toimintakulut alittavat 1,1 milj. eurolla muutetun talousarvion. Konsulttipalveluiden ostot ovat toteutuneet suunniteltua pienempinä, sillä hankkeiden ajoitus ei toteudu välttämättä muutetussa talousarviossa suunnitellun mukaisesti. Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan 2,6 milj. euroa muutettua talousarviota heikompana johtuen pääosin rakennusvalvonnan tuottoihin vaikuttavasta rakentamisen suhdanteen vaiheudesta. Myös asemakaavoituksen tuotot alittuvat, mikä osaltaan johtuu keväisestä delegointipäätösten viivästymisestä. Toimintakulujen ennustetaan toteutuvan 0,5 milj. euroa muutettua talousarviota pienempänä johtuen pääosin 0,2 milj. euron alituksesta yleiskaavoituksen palveluostoissa (valtuustokausittain päivittyvän yleiskaavan aiheuttama kausivaihtelu) sekä 0,2 milj. euron alituksesta

liikennejärjestelmän suunnittelussa (vuoden lopun suunnittelutarpeet sekä rekrytointien keskeyttäminen). Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan 2,2 milj. euroa muutettua talousarviota heikompana.

Rakennuttaminen ja ylläpito -palveluryhmän toteutuneet toimintatuotot ylittävät 0,8 milj. eurolla muutetun talousarvion. Ylitys johtuu pääosin louheen myyntituottojen suotuisasta toteumasta sekä katutilavalvonnan tuottojen ylityksestä. Toimintakulut alittavat 1,5 milj. eurolla muutetun talousarvion. Alituksia on sekä rakentamis- ja kunnossapito-palvelujen että sähkön ostoissa. Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan 0,5 milj. euroa muutettua talousarviota suurempana. Katulupatuotot ylittyvät 0,5 milj. euroa, sillä työmaiden hakemusten määrä on ennätyksellisen suuri. Pysäköinninvalvonnan tuotot alittuvat 0,3 milj. euroa, sillä muun muassa virhemaksuja on määrätty viime vuotta vähemmän. Rakennuttamisessa louheen myyntituotot ylittyvät 0,5 milj. euroa ja muovirokan keräyksen SUP-tuotot ylittyvät 0,4 milj. euroa. Kadunvarsipysäköinnin tuotot alittuvat 0,6 milj. euroa, sillä kysynnän lisäksi pysäköintituottojen määrä riippuu myös tarjonnan määrästä, johon vaikuttaa rakennustyöt, liikennejärjestelyt ja tilapäiset rajoitukset. Toimintakulujen ennustetaan alittuvan 0,7 milj. euroa. Alitus johtuu kaupungin vuokraaman tietoverkkoinfran, kuntatekniikan suunnittelun sekä kunnossapidon palveluostojen alituksista. Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan 1,2 milj. euroa muutettua talousarviota parempana.

Kestävä kaupunki -palveluryhmän toimintatuotot alittavat 0,4 milj. eurolla muutetun talousarvion. Alitus johtuu pääosin elintarvikevalvonnan laskutuksen alituksesta. Toimintakulut alittavat noin 0,5 milj. eurolla muutetun talousarvion. Alitus johtuu pääosin toiminnan kausivaihteluista johtuvasta palveluostojen alituksesta, sillä toiminta ei välttämättä ajoitu muutetussa talousarviossa suunnitellun mukaisesti. Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan 0,1 milj. euroa muutettua talousarviota parempana.

Investointien toteuma ja tilinpäätösennuste

1 000 euroa	Tot 1-8 / 2025	TP 2024	Muutettu TA 2025	TP Enn 2025	TP Enn 25 / Muutettu TA 25
Yhdyskuntalautakunta (pl. erikseen sitovat erät)					
Bruttoinvestoinnit	-27 677	-55 840	-54 300	-54 300	0
Rahoitusosuudet	95	1 646	2 300	2 300	0
Nettoinvestoinnit	-27 582	-54 193	-52 000	-52 000	0
Viiden tähden keskusta					
Bruttoinvestoinnit	-8 410	-4 826	-28 605	-15 605	13 000
Rahoitusosuudet	0	44	0	0	0
Nettoinvestoinnit	-8 410	-4 782	-28 605	-15 605	13 000
Hiedanranta					
Bruttoinvestoinnit	0	0	-1 400	0	1 400

Yhdyskuntalautakunnan alaisuuteen kuuluvan Kaupunkiympäristön palvelualueen nettoinvestointien ennuste on 67,6 milj. euroa, mikä on 14,4 milj. euroa muutettua talousarviota pienempi. Alitus johtuu lautakunnan talousarvioon sisältyvän Viiden tähden keskustan -kehitysohjelman ja Hiedanranta -kehitysohjelman nettoinvestointien alituksista (13,0 milj. euroa + 1,4 milj. euroa). Viinikankadun maanalaisen ajoyhteyden valmistelevat rakennustyöt siirtyvät ainakin alkuvuoteen 2026 johtuen Kalevantien risteyssillan uusimisen aikataulumuutoksista. Hiedanrannan hankkeet siirtyvät tuleville vuosille.

Investointien rahoitusosuuksien ennuste on muutetun talousarvion mukainen. Rahoitusosuudet sisältävät yhdyskuntalautakunnan perustoiminnan rahoitusosuuksia.

Maanrakennusalan kustannukset laskivat vuoden 2025 elokuussa 0,8 prosenttia vuoden takaisesta.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi helmikuussa (KV 17.2.2025 § 29) Kaupunkiympäristön palvelualueen yhdyskuntalautakunnan 2,2 milj. euron uudelleen budjetoinnit vuodelta 2024 siirtyneistä investointimenoista. Uudelleen budjetoinnit kohdistuivat pääosin Viiden tähden keskusta -kehitysohjelman investointimenoihin (Ranta-Tampellan viimeistelytyöt, Hakametsä Sport Campuksen hankekehitys, Tampereen henkilöratapiha, vetovoimatoimenpiteet). Lisäksi Hiedanrannan Sellupuiston nollakuidun poistoon hyväksyttiin 0,2 milj. euron uudelleen budjetointi. Valtuusto hyväksyi samassa kokouksessaan myös 7,0 milj. euron talousarviolisäyksen raitiotien Pirkkala-Linnainmaa-yhteysvälin rinnakkaishankkeisiin.

Kaupunkiympäristön suunnittelu -palveluryhmässä perustoiminnan bruttoinvestointien ja nettoinvestointien ennustetaan toteutuvan olennaisesti muutetun talousarvion mukaisena.

Rakennuttaminen ja ylläpito -palveluryhmässä perustoiminnan brutto- ja nettoinvestointien ennustetaan toteutuvan muutetun talousarvion mukaisesti. Investointeihin kohdistuu kuitenkin merkittävää 7,8 milj. euron ylityspainetta, mitä aiheuttaa muun muassa suunniteltua kalliimmat urakkatarjoukset, Puutarhakadun saneerauksen vuodelle 2025 painottuva tiukka aikataulu, Tampereen Infralta tilattavien kohteiden lisä- ja muutostyöt, Naistenlahden rantamuurin korjauksen tarkentunut kustannusarvio sekä eräiden suurien hankkeiden (muun muassa Pirkkala – Linnainmaa raitiotie, Kalevan risteysilta, Frenckellin raittisillat) suunnittelukustannukset. Ylityspainetta aiheuttaa myös joidenkin alkuperäiseen talousarvioon sisältymättömien kohteiden toteutus.

Nähtävissä olevia ylityspaineita keventää joidenkin merkittävien hankkeiden aloitusten viivästyminen (muun muassa Kalevan risteysilta, Peltolammin kaava-alue ja Irjalankadun peruskorjauksen laajuus). Lisäksi 20 pienemmän kohteen toteutusta on siirretty tuleville vuosille.

JOUKKOLIIKENNELAUTAKUNTA

Käyttötalouden toteuma ja tilinpäätösennuste

1 000 euroa	Tot 1-8 / 2025	TP 2024	Muutettu TA 2025	TP Enn 2025	TP Enn 25 / Muutettu TA 25
Joukkoliikenne					
Toimintatulot	48 022	73 940	74 443	75 443	1 000
Toimintamenot	-73 819	-107 522	-113 270	-112 770	500
Toimintakate	-25 796	-33 582	-38 827	-37 327	1 500
Vyörytykset (Tukipalvelut ja Paikkatietoyksikkö)	-230	-306	-355	-372	-16
Toimintakate vyörytyksin	-26 027	-33 888	-39 182	-37 699	1 484

Joukkoliikennelahtakunnan alaisuuteen kuuluvan joukkoliikenteen toimintakatteen toteuma on 3,0 milj. euroa muutettua talousarviota parempi. Joukkoliikenteen palveluryhmän toimintatuotot ovat toteutuneet 1,3 milj. euroa muutettua talousarviota suurempina. Ylitys kohdistuu pääasiassa myyntituottoihin ja saatuihin tukiin ja avustukseen, joiden tuloutuminen ajoittuu muutetusta talousarviosta poiketen. Toimintakulut ovat toteutuneet 1,7 milj. euroa muutettua talousarviota pienempänä. Alitukset kohdistuvat ensisijaisesti liikennöintipalveluiden ostoihin. Eroa selittää toiminnan kausivaihtelun muutettuun talousarvioon verrattuna, kustannusindeksin maltillinen nousu sekä liikennepalvelun kustannustehokkuuden parantuminen.

Tilinpäätösennusteen osalta toimintakatteen ennustetaan toteutuvan 1,5 milj. euroa muutettua talousarviota parempana. Toimintatuottojen osalta koulumatkatuen ennuste on 0,2 milj. euroa muutettua talousarviota suurempi ja lipputulojen ylityksen arvioidaan olevan noin 0,8 milj. euroa. Liikennepalvelujen ostojen ennustetaan toteutuvan 0,5 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä liikennepalvelun kustannustehokkuuden parantumisen vuoksi.

Investointien toteuma ja tilinpäätösennuste

1 000 euroa	Tot 1-8 / 2025	TP 2024	Muutettu TA 2025	TP Enn 2025	TP Enn 25 / Muutettu TA 25
Joukkoliikenne					
Bruttoinvestoinnit	-9	-15	-500	-50	450
Rahoitusosuudet	1	5	0	0	0
Nettoinvestoinnit	-8	-11	-500	-50	450

Joukkoliikennelautakunnan alaisuuteen kuuluvan Joukkoliikenteen palvelualueen bruttoinvestointien ja nettoinvestointien ennuste on 0,1 milj. euroa, mikä on 0,4 milj. euroa muutettua talousarviota pienempi. Nyssen tilipohjaiseen järjestelmään siirtymisen aiheuttamat investoinnit toteutetaan pääosin tietohallinnon budjetista.

KONSERNIHALLINTO

Talouden toteuma ja tilinpäätösennuste

1 000 euroa	Tot 1-8 / 2025	TP 2024	Muutettu TA 2025	TP Enn 2025	TP Enn 25 / Muutettu TA 25
ICT-kehittäminen					
Toimintatulot	276	349	33	33	0
Toimintamenot	-5 226	-7 079	-6 587	-6 587	0
Toimintakate	-4 950	-6 730	-6 554	-6 554	0
Bruttoinvestoinnit	-2 823	-4 134	-8 873	-8 664	209
Rahoitusosuudet	28	399	217	217	0
Toimintakate + nettoinvestoinnit	-7 745	-10 466	-15 210	-15 000	210
Tarkastuslautakunta					
Toimintatulot	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-225	-407	-412	-412	0
Toimintakate	-225	-407	-412	-412	0
Keskusvaalilautakunta					
Toimintatulot	0	1 455	100	100	0
Toimintamenot	-1 378	-2 465	-1 510	-1 511	-1
Toimintakate	-1 378	-1 010	-1 410	-1 411	-1
Viiden tähden keskusta-kehitysohjelma					
Toimintatulot	32	611	200	200	0
Toimintamenot	-853	-1 440	-1 803	-1 803	0
Toimintakate	-821	-829	-1 603	-1 603	0
Hiedanranta-kehitysohjelma					
Toimintatulot	0	67	0	0	0
Toimintamenot	-9	-33	-100	-100	0
Toimintakate	-9	34	-100	-100	0

1 000 euroa	Tot 1-8 / 2025	TP 2024	Muutettu TA 2025	TP Enn 2025	TP Enn 25 / Muutettu TA 25
Älykaupunki kaupunkilaisille -kehitysohjelma					
Toimintatulot	217	101	223	223	0
Toimintamenot	-1 074	-1 155	-1 531	-1 531	0
Toimintakate	-857	-1 055	-1 308	-1 308	0
Welcoming city -kehitysohjelma					
Toimintatulot	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-156	-295	-516	-516	0
Toimintakate	-156	-295	-516	-516	0
Elämystalouden kehitysohjelma					
Toimintatulot	1	15	0	0	0
Toimintamenot	-392	-512	-657	-657	0
Toimintakate	-391	-497	-657	-657	0
Konsernihallinto (pl. erikseen sitovat erät)					
Toimintatulot	16 234	21 756	26 217	26 232	15
Toimintamenot	-36 599	-50 475	-65 593	-64 920	673
Toimintakate	-20 365	-28 718	-39 376	-38 688	688

ICT-kehittäminen

Konsernihallinnon Digitalisaatio- ja tietohallintoryhmän tehtävä on kehittää kaupungilla ICT-toimintaympäristöä. Vuodelle 2025 kehittämiseen varattiin yhteensä 11,21 milj. euroa, josta investointeihin 6,6 milj. euroa. Lisäksi valtuuston päätöksellä helmikuussa siirrettiin 4 milj. euroa vuodelta 2024 käyttämättä jäänyttä rahaa, joten kokonaismääräraha ICT-kehittämiseen on yhteensä 15,21 milj. euroa.

ICT-kehittämisen toimintakate ja nettoinvestoinnit yhteensä ovat toteutuneet elokuun loppuun mennessä 1,4 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä, koska projektien suunnitelmat ovat tarkentuneet ja projektien ostot painottuvat loppuvuoteen. Lisäksi investointeihin budjetoituja eriä toteutuu käyttötaloudessa.

ICT-kehittämisen tilinpäätösennuste on 0,2 milj. euroa muutettua talousarviota pienempi.

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan toimintakatteen tilinpäätösennuste on talousarvion mukainen -0,4 milj. euroa.

Keskusvaalilautakunta

Keskusvaalilautakunnan toimintakatteen tilinpäätösennuste on talousarvion mukainen noin -1,4 milj. euroa.

Kehitysohjelmat

Viiden tähden keskusta-, Hiedanranta-, Älykaupunki kaupunkilaisille-, Tampere Welcoming City- ja Elämystalous-kehitysohjelmien toimintakate-ennusteet ovat muutetun talousarvion mukaiset. Kehitysohjelmakohtaista lisätietoa löytyy tämän toiminnan ja talouden katsauksen erillisestä Kehitysohjelmat-osiosta.

Konsernihallinto

Konsernihallinnon (pl. ICT-kehittäminen, Tarkastuslautakunta, Keskusvaalilautakunta ja kehitysohjelmat) toimintakate oli tammi-elokuussa -20,4 milj. euroa, mikä oli 6,1 milj. euroa ajankohdan muutettua talousarviota parempi. Henkilöstömenot ovat toteutuneet 1,2 milj. euroa ja palvelujen ostot 5,1 milj. euroa suunniteltua pienempinä.

Konsernihallinnon toimintakatteen tilinpäätösennuste on vajaa 0,7 milj. euroa muutettua talousarviota parempi johtuen pääosin säästyvistä henkilöstömenoista rekrytointien ja projektien toteutuessa suunniteltua myöhemmin.

YHTEISET ERÄT

Käyttötalouden toteuma ja tilinpäätösennuste

1 000 euroa	Tot 1-8 / 2025	TP 2024	Muutettu TA 2025	TP Enn 2025	TP Enn 25 / Muutettu TA 25
Toimintatulot	15 346	2 076	15 656	15 675	19
Toimintamenot	-72 815	-112 283	-115 013	-114 717	296
Toimintakate	-57 469	-110 207	-99 357	-99 042	315

Yhteisten erien toimintakate toteutui tammi-elokuussa 0,7 milj. euroa suunniteltua pienempänä pääosin suur tapahtumien menojen alittumisesta johtuen.

Yhteisten erien toimintakatteen tilinpäätösennuste on 0,3 milj. euroa muutettua talousarviota parempi. Suur tapahtumiin varattujen menojen ennustetta pienennettiin 0,3 milj. euroa ja tulojen ennustetta nostettiin 0,2 milj. eurolla. Toisaalta talousarvioon sisältyvä Annalan Vuokra-asunnot Oy:n osakkeiden myyntivoitto ei toteutunut arvioidun suuruisena.

Investointien toteuma ja tilinpäätösennuste

1 000 euroa	Tot 1-8 / 2025	TP 2024	Muutettu TA 2025	TP Enn 2025	TP Enn 25 / Muutettu TA 25
Bruttoinvestoinnit	-26 646	-87 806	-39 516	-27 827	11 689
Pysyvien vastaavien luovutustulot	22 409	194 081	15 500	22 909	7 409

Konsernihallinnon yhteisten erien investoinnit ovat pääasiassa sijoituksia konserniyhtiöihin. Yhteisten erien investointien toteuma elokuussa on 26,6 milj. euroa. Investointien ennuste on 27,8 milj. euroa, joka on muutettua talousarviota 11,7 milj. euroa pienempi. Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen yhtiöittämiseen liittyvää yhteensä 9,0 milj. euron sijoitusta vapaaseen pääoman rahastoon (SVOP) ei ole huomioitu vielä talousarviossa ja siitä tehdään talousarviomuutos. Lisäksi Särkänniemen kehityshanketta koskevan Särkänniemi Oy:n pääomittaminen apportti- ja rahasisjoituksena -päätöksestä hallinto-oikeuteen tehdyn valituksen ratkaisun arvioidaan siirtyvän alkuvuoteen 2026 ja asiasta tehdään talousarviomuutos. Päätöksen mukaisesti toimenpiteisiin oli varauduttu 2025 talousarviossa osakkeissa ja osuuksissa yhteensä 20,116 milj. eurolla, joka jakaantui 12,116 milj. euron apporttisijoitukseen ja 8,0 milj. euron SVOP-sijoituksesta Tampereen Särkänniemi Oy:öön. Yhteisten erien investointiennusteeseen sisältyy myös toteutunut 15,5 milj. euron SVOP-sijoitus Finnpark Parkisto Oy:öön. Lisäksi ennuste sisältää budjetoitua pienemmän Tampereen Raitiotie Oy:n pääomitustarpeen 1,72 milj. euroa, josta tehdään talousarviomuutos. Kaupunginhallituksen käyttöön tarkoitettua 1,6 milj. euron varauksesta osakkeisiin ja osuuksiin on toteutunut 0,419 milj. euroa Visit Tampereen Oy:n osakekannan hankintaan ja 0,2 milj. euroa Hakametsä Kehitys Oy:n SVOP-sijoitukseen.

Luovutustuloja on kertynyt elokuussa 22,4 milj. euroa. Luovutustulojen tilinpäätösennuste on 22,9 milj. euroa ja se on muutettua talousarviota 7,4 milj. euroa suurempi. Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen yhtiöittämiseen liittyvää liiketoiminnan myyntiä (7,5 milj. euroa) ei ole huomioitu talousarviossa. Ennusteeseen liiketoiminnan myynti on päivitetty, samoin kuin toteutunut Annalan Vuokra-asunnot Oy:n osakkeiden myynti (14,9 milj. euroa). Ennusteessa on lisäksi 0,5 milj. euron vapaan pääoman sijoitusten (SVOP) palautus Finnpark Oy:ltä.